YIL: 1 SAYI: 36 ARALIK 2023 AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

1963 YILI
24 ARALIK GECESİ
KIBRIS TÜRK KUVVETLERİ
ALAYI DOKTORU,
ELAZIĞ'LI TABİP BİNBAŞI
NİHAT İLHAN'IN
ŞEHİT EDİLEN
EŞİ MÜRÜVVET, ÇOCUKLARI
MURAT, KUTSİ VE HAKAN
İLHAN'IN ANISINA...

BORDO RESSAM

ELAZIĞ İLİMİZİN TARİHİNİ KİTAP SAYFALARINA TAŞIDIK.
EMEK BİZDEN, OKUMASI SİZ DEĞERLİ HEMŞERİLERİMİZDEN.

İÇİNDEKİLER

Aydın'da 'Elazığ Hasret Gecesi'…

TAŞEL, ELFED Danışma Kurulu Başkanı oldu

Bulut'dan Azerbaycan'da bilimsel seminer…

İz Bırakan 100 Elazığlı…

Macarzade Hakkı Bey…

AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ
ÇAYDAÇIRA

AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ
YIL: 3 SAYI: 36
ARALIK 2023
İLK ÇIKIŞ TARİHİ: OCAK 2021

İMTİYAZ SAHİBİ ve
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:

YÜCEL ÇAKMAK
cakmakyucel@gmail.com

İSSN: 2980-1435

KATKIDA BULUNANLAR:

İ. EKREM KATI (ELAZIĞ)
MURAT SEVİNÇ (İSTANBUL)
AHMET BULUT (ELAZIĞ)
BİLAL CİVELEK (İSTANBUL)
ŞERİF AYDEMİR (İSTANBUL)
OYA ORHAN (ELAZIĞ)
İLHAN KILIÇ (ALMANYA)
FİKRİYE SUSAM (ÇANAKKALE)
BEDRİ YÜCEL (ELAZIĞ)
FATİH BAYGELDİ (KKTC)
MEHTAP ÖZER SEYRAN (ELAZIĞ)
AYLA KOÇ (SİVAS)
AHMET TAHİR ERDEM (ANKARA)
İRFAN KARABULUT (İSTANBUL)

YÜCEL ÇAKMAK

MERHABA

'Kanlı Noel'in 60 Yıldönümü unutulmadı. Elazığ için büyük bir anlam taşıyan 'Kanlı Noel'de **Şehit İlhanları** bir kez daha anıyoruz. 21 Aralık 1963 yılında Rumların yaptığı soykırım yani tarihe geçen adıyla "kanlı noel" yıllardır Vatanımız da **"21 Aralık Milli Mücadele ve Şehitlerini Anma"** günü olarak anılıyor.

Ege Bölgesindeki Elazığlılar Aydın'da buluştular. Aydın Elazığlılar Derneğinin **"4.Elazığ'a Hasret Gecesi, Aydın"**da büyük bir coşkuyla gerçekleşti. Tiyatro Sanatçısı ve Yönetmeni Üstad R**ıdvan Dağlar**'ın sunduğu gecede Kültür ve Turizm Bakanlığı Ses Sanatçısı **Zülfü Demirtaş** ile **Elazığ Belediyesi Kürsübaşı Ekibi** Elazığ ve Harput Türkülerini seslendirdiler.

Fırat Üniversitesi Doğa Bilimleri Fakültesi Uygulamalı Matematik Bölümü Matematik Bölüm Başkanı ve Fırat Üniversitesi Rektörüne Uluslararası İlişkiler Danışmanı **Profesör Hasan Bulut, Azerbaycan**'da Elazığ'ı başarıyla temsil etti. **Prof. Bulut Hoca**, **Azerbaycan Üniversitesi**'nde **"Uygulamalı matematik ve sayısal yöntemler"** konulu bilimsel seminer gerçekleştirildi.

Elazığ'da 24 Şubat 1922'de yayın hayatına başlayan ve 15 Temmuz 1923 tarihinde son sayısı yayınlanan **Satveti Milliye Gazetesi**'nde çocuk denilecek bir yaşta fıkra yazarlığına başlayıp karikatüristlik yapan **Macarzade Hakkı Bey**, diğer yandan **Meddah** olarak da anılmıştır. **Milli Mücadele** döneminde de çok büyük hizmetleri olan **Macarzade Hakkı Bey**'i sizlere tanıtıyoruz.

Elazığ'ın Edebiyat Klasikleri arasına giren 2007 yılında kaleme aldığım **Ahçik** Romanı, **Elazığ Kitap Fuarı**'nın yine ilgi çeken kitabı oldu.

Dergimiz yeni yazarlarından **Ayla Koç**, **Ahçik**'i yine gündeme getirerek, benle bir röportaj yaptı. Kardeşimiz **Ayla Koç, Ahçik**'in hiçbir zaman gündemden düşmeyeceğini ifade ederek bizi mahcup etti. Umarım beğenerek okursunuz.

Cumhuriyetimizin 100. Yılında **"İz Bırakan 100 Elazığlı"** isimli belgesel kitap raflardaki yerini aldı. Şehrin hafızasında iz bırakan **100 Elazığlı şahsiyetin biyografisinin yer aldığı kitap,** sadece Elazığ'ın değil Türkiye'nin yakın tarihine ışık tutuyor. **Prof. Dr. Orhan Kılıç** editörlüğünde hazırlanan kitabın basımını ELFED üstlendi.

HARPUT AĞRISI

Duygu telinin hasından
Ördüm Harputu Harputu
Yüz yalların ötesinden
Sordum Harputu Harputu

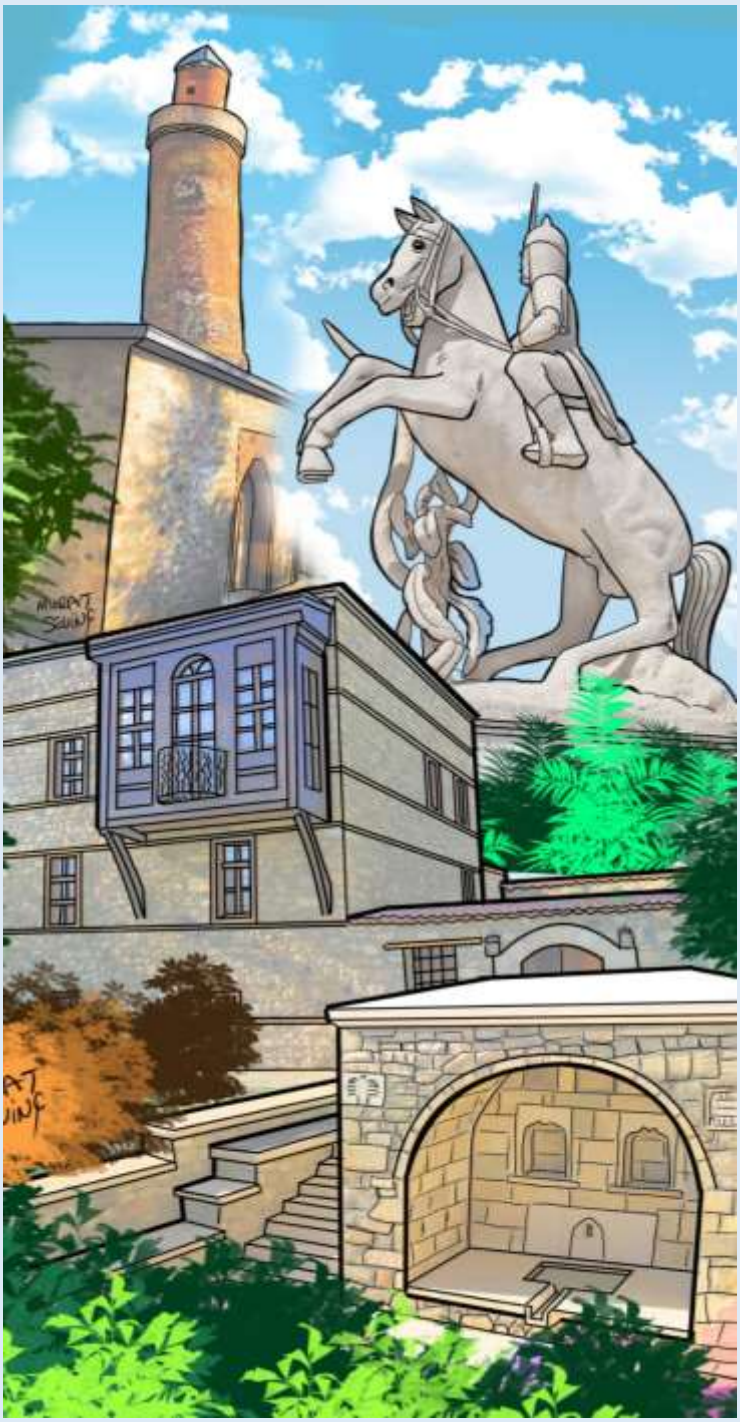
Tarihe tut ışığını
Gör uygarlık beşiğini
Kim eylemiş taş yığını
Yurdum Harputu Harputu

Öteki yanlış ifade
Burda harap olan madde
Ruh geziyor cadde cadde
Gördüm Harputu Harputu

Ruh baki faniyse beden
Kim demiş ki gelmez giden
Ben hayalimde yeniden
Kurdum Harputu Harputu

Sen ne söylesen bir kere
Ağrı sinmiş yüreklere
Gönlümdeki ezik yere
Sardım Harputu Harputu

ÖMER KAYAOĞLU

‘Kanlı Noel’ katliamının üzerinden 60 yıl geçti…

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Tarihe “Kanlı Noel” olarak geçen bu saldırılar 1963 Aralık ayında başladı. 21 Aralık 1963 tarihi Kıbrıs Türk halkı için en karanlık günlerden biriydi. Albay Grivas ve çetesi, Kıbrıslı Türkleri adadan silmek ve Enosis ülküsünü gerçekleştirmek için kanlı saldırılarını düzenledi. Tabip Subay Nihat İlhan’ın küvette kurşuna dizilen üç çocuğu ve eşi, yüzlerce masum sivilin katledildiği bu saldırıların en trajik sembolü olmuştu.

BİR DÖNEME DAMGA VURAN KATLİAM

Türk Silahlı Kuvvetleri’nden Tuğgeneral rütbesiyle emekli olan Nihat İlhan, 1963 yılında o dönem adı Kıbrıs Türk Alayı olan Kıbrıs’taki 650 kişilik Türk gücünün doktoruydu. Kıbrıs tarihine Kanlı Noel diye geçen Rumların silahlı saldırılara başladığı 20 Aralık 1963’teki, Türk Alayı’nda görevi başındaydı. 24 Aralık gecesi Rumlar, Lefkoşa’nın Kumsal semtinde Binbaşı Nihat İlhan’ın evine baskın düzenledi. Rum saldırganlar, Nihat İlhan’ın 3 küçük oğlu, Kutsi, Murat, Hakan ve eşi Mürüvvet’i saklandıkları banyoda küvetin içinde kurşun yağmuruna tutarak katletti. Olayın yaşandığı ev daha sonra ’Barbarlık Müzesi’ne dönüştürüldü.

O GECEYİ ANLATMIŞTI

Yıllar sonra Nihat İlhan o acı geceyi de şöyle anlatmıştı:
"Türkiye'de askeri tıp akademisinden mezun olduktan sonra bir helikopter ile Kıbrıs Türk Alayı'na baştabib olarak geldim. O dönemde Türk alayı ile Rum alayı birbirlerinden yüz

metre mesafedeydi. Birçok yaralı geliyordu. Eşimi, küçük iki çocuğum ile 3 aylık oğlumu Lefkoşa'nın Kumsal adı verilen bölgesinde kiraladığımız bir eve yerleştirmiştim.

"KADINLAR AĞLIYORLARDI"

Ailemin katledildiği 24 Aralık 1963 tarihinde askeri hastaneye yaralı Türkler gelmiş onlarla ilgileniyordum. Katliam olduğu zaman birkaç gündür eve uğramamış ve ailemden haber alamamıştım. Evimizin yakınında kalan bir Türk çoban geldi ve alay komutanının da bulunduğu bir ortamda Rumların Türk subaylarının ailelerine saldırdığını söyledi. Ne olduğunu anlamadık. Hemen eve gitmek istedim ama alay komutanı izin vermedi. Alay komutanı benden o gün yaşayacaklarımla ilgili asker sözü vererek soğukkanlı olmamı istedi. Ben hala ailemin katledildiğini fark etmiyordum. Zırhlı bir araçla Türkiye elçiliğine gittik. Subay eşleri ve elçilik görevlileri doluydu. Kadınlar ağlıyorlardı.

"İLK SÖZÜM 'VATAN SAĞOLSUN' OLDU

Hâlâ ailemin öldürüldüğünü anlamadım. Üzerim çok kirliydi 'sıcak suyla banyo

yapabileceğim bir yer var mı' diye sordum. Banyo yaptım. Ardından Türkiye büyükelçisi beni çağırdı. Bana 'başın sağolsun, eşin ve çocuklarını Rumlar katletmiş' dedi. Katliamın üzerinden 3 gün geçmiş ve benim haberim yeni oluyordu. Ne yapacağımı şaşırdım. İlk sözüm 'Vatan sağolsun' oldu.

"ANKARA'YA GELMEM İSTENMEDİ"

Telefon bağlantısı kuruldu ve daha sonra Cumhurbaşkanı olan o dönemin Genelkurmay Başkanı Cevdet Sunay beni aradı. Kumsal katliamında ailemin katledilmesinin yanı sıra 35 kişi de yaralanmıştı. Katliam, "Kanlı Noel" diye tarihe geçti. Cevdet Sunay önce "Geçmiş olsun" dedi ardından "Biliyorsun Türkiye'de 6-7 Eylül olayları yaşandı. Birçok Rum ve yabancının evleri yağmalandı, bu olaylar durdurulamadı. Şimdi sen doğrudan Ankara'ya gelirsen, burada halk ayaklanmış durumda. Kara Eylül'ün bir benzeri yaşanabilir' dedi. Bu nedenle Ankara'ya gelmememi istedi.

"ÇOCUKLARIN HALA KANLAR İÇİNDEYDİ"

Eşimi kalbime gömdüm. O günlerde Türkiye ile telefon haberleşmesi kesikti. Ailemin cenazelerini Erzincan'da doğduğum yerde toprağa vermek istedim. Büyükelçi bana Türkiye ile telefon bağlantısı olmadığını söyledi. Dolayısıyla uçak gelemiyordu. Haber veremiyorduk. Sonunda Türkiye'den iki uçak geldi ve yaralılar ile cenazeleri aldı. Ardından cenazeleri Erzincan'a götürdük. Çocuklarım hala kanlar içindeydi. Ellerimle yıkadım. Aile kabristanına çocuklarımı ve eşimi gömdüm."

7 YIL ÖNCE YAŞAMINI YİTİRDİ

Eşi ve 3 oğlunu Lefkoşa'da Rum çetelerinin '1963 Kanlı Noel Saldırısı'nda kaybeden emekli Tuğgeneral Dr. Nihat İlhan, olaydan 53 yıl sonra 92 yaşında hayatını kaybetti. 23 Kasım 2016 günü hayatını kaybeden Dr. İlhan, memleketi Elazığ'da toprağa verildi.

21 Aralık 1963 yılında Rumların yaptığı soykırım yani tarihe geçen adıyla "kanlı noel" yıllardır Vatanımız da "21 Aralık Milli Mücadele ve Şehitlerini Anma" günü olarak anılıyor.

Binbaşı İlhan'ın üç çocuğunun ismi Murat İlhan, Kutsi İlhan ve Hakan İlhan, Mavi Vatan'da görev yapan üç gemiye verildi.

Görgü, Eleştiri ve Suçlama Saygınlığı

Görgü; Bireyin kişiliği üzerinde olumlu etki yapan, yaşadığı toplumda var olan töre, adet, gelenek ve göreneklere uyumunu sağlayan, saygı ve incelik gerektiren davranış kurallarına uyması ile toplum içinde ki davranışlarını düzenleyen yazılı olmayan bilgi ve kültür.
Eleştiri; Bir kişi, eser ya da konuyu doğru ve yanlışlarını göstererek anlatmak amacıyla yazılan kısa metinlerdir. Sanat, edebiyat, düşünce eserlerini hem öz hem yapı yönünde açıklayan, başarılı ve başarısız ya da değerli ve değersiz yönlerini gösteren, bunları örneklerle somutlayıp belirten yazı türüdür.

HÜSEYİN ALDOĞAN

Suçlama; Bir kimsenin herhangi bir suç işlediğini öne sürmek, itham etmek, zan altında bırakmak, ispatını da verebilecek belgelerini de gerektiğinde ortay koyabilmek.
Saygı; Kişiler veya toplumlar arası ilişkilerde değeri, üstünlüğü, yaşlılığı, yararlılığı, kutsallığı dolayısıyla bir kimseye, bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranmaya sebep olan sevgi duygusu, hürmet ve taktir edilme.
Saygınlık; Söz, davranış ve duruşları ile eğitimli, bilgili, değerli, güvenilir olma durumu, itibar, prestijli olma hali.
Bu düşüncelerimle kimsenin özel hayatına müdahalede bulunmak, ahlak kuralları öğretmek veya öğüt vermek amacında değilim. Günlük yaşamın görgü kuralları ile toplumsal gelenek ve göreneklerin içinde yaşayan bireylerin sorumluluklarını bilerek nasıl davranması gerektiğine dair şahsi düşüncelerimi ifade etmek istiyorum. Amacım; bireyin ve yaşadığı toplumun sosyal yaşam kuralları konusunda nasıl davranması gereken konularında paylaşımlarda bulunmaktır.
Bireyler günlük hayatlarında karşılaştıkları bazı konular hakkında görüşlerini belirtmekte özgürdürler. Lakin bu görüşleri kendisinin ve yaşadığı toplumun yaşam kurallarını bozmamalı.
Toplumun yaşam kurallarının bozulması o toplumun günlük gerilimlerinin sürekli gündemde kalmasına neden olur. Bu hem birey için hem de toplum için yarar getirmez hatta zararlarına da sebep olabilir. Nazik, uzlaşıcı söz ve davranışlar toplumun hoşgörü içinde bir arada yaşamasını sağlar.
Günlük yaşamımızda güzel olmayan davranışlar, zorbalıkla kabul ettirilmek istenen düşünceler, gerçeğe dayalı olmayan iddialar ve yapmacık davranışlar insancıl davranışlar değildir. Bu türden davranan insanlar kendilerini de zor durumda bırakacaklarını unutmamalıdırlar.
Karşılıklı hak ve sorumluk bilinci içinde davranmak, kişinin yaşamına yetecek bir eğitim aldığını ve kendi kendisine yetecek bir kültüre sahip olduğunun yansıtır. Eğer bir insan bunlardan yoksunsa yaptığı hal ve hareketler nedeniyle zamanı geldiğinde dışlanır ve toplumdaki yerini de kaybeder. “Son pişmanlık para etmez”, “Ağzınızda çıkanı kulağınız duymuyordu” ikazları alır desek daha doğru olacaktır.
Her birimiz için, önce kendimizle, sonra da başkalarıyla barışık yaşamak söz konusudur. Her şeyden önce, eğer kendi yaşadıklarımıza saygı gösterilmesini istiyorsak, başkalarının iç ve dış yaşantılarına saygı göstermemiz gerekir.
İnsan sevgisi, gerçekleri arama ve seçme isteği, kişilere karşı kesin bir saygı ister bizden. Duyduğumuz gibi konuşup ve ona göre davranmalıyız. Terbiyenin sınırların aşılması, sizin de içinde bulunduğunuz toplumu rahatsız edecek veya üzecek davranışlar olmamalı.
Bir bireyin yaşadığı toplumdaki kural ve adetlerin şekillendirdiği ilkelerde ayrılmadan yaşamına devam etmesi, o kişinin kendisine sağlayacağı güvenli ve doğru bir yaşamın en büyük özgürlüğüdür.

Toplum içinde yaşarken nasıl ki özenli bir elbise bizim vücut kusurlarımızı saklayıp örtüyorsa, söz ve beden dilimize bağlı davranışlarımız da bizin karşınızdakine nasıl bir insan olduğumuzu anlatacaktır. Eğer karşımızda ki insanları kazanmak istiyorsak kötü söz, hal hareket ve davranışlardan kaçınmalıyız. Bunları yapmazsak karşınızdakilerde hep olumsuz bir etki bırakmış oluruz. Bu da bizim toplumsal değerlerimizin lehimizde olmadığının göstergesi olarak bizi zor durumda bırakır.

Hangi durumda ve nerde bulunursak bulunalım tabii olmanın en doğru davranış olduğunu unutmamalıyız. Zenginin koltuğuyla ile fakirin iskemlesin de kendimizi ayrı ayrı kişiliklerde sergilememeliyiz. Aynı kişi olduğumuzu yansıtmamız bize toplumda kalıcı saygınlıklar kazandıracaktır. Kendimize hakim olup küstahlığımızı sergilememeliyiz. İnsanlara tepeden bakmamız hoş karşılanmaz. Davranışlarımızı nezaket kuralları içinde sergilemeye çalışmalıyız.

Susmayı bilmek ve söz söyleme hakkına sahip olmamızın zamanını öğrenmeliyiz. Manevi olarak susmayı bilmek önemli bir yaşam faktörüdür. İtici olmak yerin sempatik, kaba davranmak yerine nazik ve hoşgörülü davranmak bize herkesin sevgi ve saygısını kazandırır. Yaşamın en önemli faktörlerinden birisi de başka insanların sizin hakkınızda kötü şeyler söylemesini engellemek için önce kendi söylediklerinizi iyi düşünerek söylemek veya kaleme almaktır. Yani siz kendi iradenize gem vurmaz iseniz sizden hoş olmayan şeylerden söz edilmesini önleyemezsiniz. Öğüt vermek veya sınırları aşarak bilmişlik yansıtmak hoş karşılanmaz. Ahlaki ve vicdani bahanelerle kendi kimliğimizi öne çıkarmaya çalışmamalıyız. Her insan hata yapabilir lakin hatayı kabul etmek ve telafi edilmesinin de bir erdemlik olduğunu unutmamalıyız. Kişinin kendi kimlik ve benliği konusunda ölçülü olması kendi kendisine egemen olduğu demektir. Başkalarının da taktirini kazanacak bir kişiliğe sahip olur. Her toplumun kendisin ait toplumsal sosyal ve inançsal görgü kuralları vardır. Bu yaşam kurallarını kalıcı ve sağlıklı içeriklerle gelecek kuşaklar intikalini ise o toplumun o dönemde yaşayan bireyleri sağlaya bilirler. Bunu taşımayan bireylerin geleceğin kuşaklarına miras bırakacakları hiçbir şeyleri olamaz.

Asılsız suçlamaların hukuksal bir girişim olması halında; gel bakalım bu söylediklerini ispatla derlerse ne diyecekleriniz? Ayrıca sizin hakkınız da biriside kalkıp böyle suçlamalar yaparsa sızın durumunuzun da aynı suçlamalara maruz kalan insanla aynı duruma düşmeniz mi? Hakkınızda söylenen asılsız söylemler sizi de zor durumda bırakmaz mı? Sizin de sosyal ve özel yaşamınız bozulmaz mı? Yuvanızın yıkılmasına, özgürlüğünüzün kısıtlanmasına kadar varacak sorunlarla karşı karşıya kalmaz mısınız? Maalesef bu tablo çok üzücü bir seyirde gün geçtikçe daha da çoğalmaya devam ediyor. Bu konuda hepimize büyük sorumluluklar düşüyor. Daha dikkatli olmamızda yarar olduğu kanaatindeyim.

Sosyal medya veya diğer basın yayın organlarında dedikoduya dönüşen suçlamalarının art niyetli ve birilerinin manipülasyonu ile yapıldığı tartışma kabul etmeyen bir gerçek olduğu aşikar. Bu tür girişimlerden bireyler ve toplum hiçbir bir kazanç elde edemez. Bu anlayışlı yaklaşımlardan o bireyin ve toplumun sosyal, ekonomik ve hukuksal yaşam ile inanç değerleri büyük zarar görür.

Bir bireyin görüşüne katılmayabilirsiniz. Lakin bu size o bireyi suçlamak, hakaret etmek veya özel yaşamını da etkileyecek kadar huzurunu bozma hakkını vermez. Bunlar hangi ülkede olursa olsun yasalar karşısında ispatı gerektirecek suçlardır. Özelikle son yılarda uluslararası düzeyde yayın yapan sosyal medya sitelerinin içerikleri konusunda dünya genelinde yasal düzenlemeler yapılmaktadır. Ülkelerin kendi aralarındaki hukuki işbirlikleri göz ardı edilmeden bu suçlamalar yapılmamalı. Unutulmamalı ki bu uluslararası sosyal medya kuruluşları devletlerin yasal düzenlemelerin göre yayınlarını sürdürmektedirler. Gerektiğin de yasalara aykırı bu tür suçlamalarda hem suçlamayı yapanı uyarıp ispata davet etmekte, hem de muideler uygulamaktadırlar. Ayrıca yasal olarak bulundukları ülkelerin yönetimlerine bilgi verme sorumluluk ve hakları da var.

Bir toplumun huzur ve güven içinde tüm taraflarca bir arada yaşamanın temel ilkesi; tüm toplum katmanlarının eşit yaşam haklarına sahip olmasıyla mümkün olacağı devlet yönetimlerince göz ardı edilmemelidir. Siyasi iktidarların veya ideolojik yapıların amaçları doğrultusunda yapacakları faaliyetler toplum katmanları tarafından farklı farklı taktir ve eleştirilere mahzar da kalabilir. Ama yönetim uygulamaları bireyin sosyal, ekonomik ve diğer hukuksal haklarını yok edecek uygulamalar olmaması gerekir. Adaletli olmayan uygulamalar zaman zaman yönetimlerin siyası politikalarında sıkıntılara sokabilir. Başarılı olmalarında engelde oluşturabilir.

Birey veya toplumların haklarını elde etmeleri demokratik sistem anlayışlı örgütsel yaklaşımlarla da sürdürülmelidir. Bu örgütsel faaliyetlerin yönetim kadroları bilgi ve deneyimleriyle yeterlilik vasıflarına haiz bireyler olmalıdırlar. Konusunda beli bir eğitim almış olmaları daha da olumlu sonuçlar alınmasına büyük katkı sağlar. Bu bireyler sayesinde toplumsal huzurun sağlanması daha sağlıklı olur. Bu bireyler de kendi yetkilerini temsil ettikleri kitlelerin elde etmesi gereken amaçları doğrultusunda yasal sınırlar içinde kullanmalıdırlar. Öncü bireylerin yetkilerini kendi kişisel, amaçları doğrultusunda kullanmaları halinde toplumsal huzura bir katkıları olmaz. Gün geçtikçe o toplumu yeni sorunlarla karşı karşıya bırakmış olurlar.

Saygılar.

Elazığ'dan Türkiye'ye köprü...

ÇAYDAÇIRA DERGİSİ

Elazığ Yemekleri Tanıtıldı

Eskimeyen Elazığ Yemekleri ve Deprem Yaralarının Gastronomi ile Sarılması Projesi ve Çalıştayı ile Elazığ'ın yemekleri dünyaya tanıtıldı.

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ Belediyesi ile Elazığ Gastronomi Kültür ve Turizm Derneği tarafından hazırlanan, İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü tarafından desteklenen 'Eskimeyen Elazığ Yemekleri ve Deprem Yaralarının Gastronomi ile Sarılması Projesi ve Çalıştayı' hayata geçirildi. Bir otelde düzenlenen program büyük ilgi gördü. İstiklal Marşı'nın okunması ile başlayan program, Mehteran Takımı ve folklor ekibini gösterisi ile devam etti. Yapılan konuşmaların ardından katılımcılar, Elazığ yöresine ait 100 adet yemeğin tadına baktı.

AK Parti Kurucular Kurulu Üyesi Mehmet Necati Çetinkaya, "Bu projeyi bana ilettiklerinde çok mutlu oldum. Gereken ilgi ve alakayı göstermek benim için bir vazifeydi. Çünkü ben bu medeniyetlerin beşiği olan topraklarda yetiştim. Gittiğim her yerde de Elazığ'ın gücünü ak çıkardım. Bugün burada medeniyetler beşiği olan benim doğup büyüdüğüm toprakların kendisini tanıtmanın en önemli yollarından bir tanesi gastronomidir. Buna öncülük yaptıkları için değerli kardeşlerime teşekkür ederim. Gastronomide dünya da ün salmış bu zenginlikten çok az ülkenin olduğu yegâne şehirlerden biri Elazığ mutfağıdır. Tarih boyunca hep var oldu inşallah hep de var olacak. Bunların evlatlarımıza mutlaka aşılanması lazım. Ben bugün buraya

gelmekle bunu bir görev kabul ettim. Elazığ'a yapılacak her şeyde hizmetkar olarak görev aldım bunun için de gayret edip çaba gösterdik" dedi.

Elazığ için 11 ana başlıkta 100 projeni büyük bir kısmını tamamladığını aktaran Elazığ Belediyesi Başkan Yardımcısı Nazif Bilginoğlu, "Bu projeler, Elazığ'ımızın uzun yıllar çok büyük sorunları olan önemli konularına neşter vuran projelerdendi. Sadece 11 ana başlık100 proje değil onun dışında da birçok projeyi Elazığ insanına, şehre ve şehrin çok daha güzel yaşanabilir bir kent olması için bu projeleri hayata geçirdi. Bu projeleri de vatandaşlarımız evinden çıktığı andan itibaren sokağında, mahallesinde ve komşu mahallesinde bunları görerek yaşıyor. Belediye Başkanımız bütün bunları yaparken, belediyeciliği hem şantiye belediyeciliğinde hem de gönül belediyeciliği çerçevesinde yapmıştır. Yaptığı o vizyon projeler, şantiye belediyeciliğinde olduğu gibi esas mesele gönül belediyeciliği demiştir. Bu çerçevede insanımıza dokunmak Elazığ'ımızın kültürüne, sanatına, eğitimine ve gencine her türlü hizmette bulunmak için şantiye belediyeciliği yanında gönül belediyeciliğini de sürdürmüştür. Esas amaç Elazığ'ımızın kültürünü tanıtmak Elazığ'ımızı bütün ülkeye tanıtmaktır. Bu kültürün içerisinde gastronomi kültürünü de tarihi ve misyonuyla tanıtmak amaçlanmıştır" diye konuştu.

Sivil toplum ve ekiplerinin destekleriyle Elazığ gastronomisinin yolunun açıldığını belirten Elazığ Gastronomi Kültür ve Turizm Derneği Başkanı Harun Seyran, "Hizmeti erdem gören

bir avuç Elazığ aşığıyla giderek büyüdük. Sofranın ve yemeğin giderek hızlandığı ayaküstü bir koşuşturmaya feda edildiği günümüzde yemekleri pişirenlerin sayısı giderek azalıyor. Bu durum sadece lezzet kaybı değil aynı zamanda kültür kaybını da beraberinde getiriyor. Unutulan her tarifi sofralarımızın fakirleşmesine eş değerdir. Bu nedenle yıllardır Elazığ yemeklerini kayıt altına aldık. Bin 300 mutfak çeşidimizle Türkiye'de ilk sırada olduğumuz bakımından da iddialıyız. İlk hedefimiz Cumhuriyetin 100. yılında 100 yemek reçetemizin patentini almaktır. Bu konuda proje ortağımız olan heyecanını hiçbir an yitirmeden çalışan başarılı Elazığ Belediye Başkanım Şahin Şerifoğulları'na yine ortak projemizde Elazığ gastronomisinin ışık yolunun aydınlatacağına inancımız tamdır. 4 bin yıllık tarihi medeniyete ev sahipliği yapan bölgenin birinci vilayetleri konumundaki Elazığ'ımız gastronomi alanında ülke çapında başarıyla adından söz ettirmeye devam ediyor. Elazığ gastronomi ve kültür derneği olarak bizler de üzerimize düşen sorumlulukları yerine getiriyoruz. Öncelikle 24 Ocak 2020 yılında Elazığ depremi ardından 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş ilimizde yaşanan depremler sonrasında devletimizin şefkatli elinin hem bize hem de depremden etkilenen 10 kentimize ulaştı. Depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza yüce Allah'tan rahmet diliyorum" cümlelerini kullandı.

ALLAH SENİN CEZANI PEŞİN KESMİŞ

Olayı anlatan: Osman YILMAZ

Evliliğimizin ilk yıllarıydı, eşimle birlikte Bursa'ya tatile gitmiştik. Tatilimiz artık bitiyor, memleketimiz olan Elazığ'a geri dönüyorduk. İstemeyerek de olsa trafik kuralını ihlal ederek ters yola girmiştim. Tam o sırada görevli trafik polisi beni durdurdu:

- Evraklarınızı alabilir miyim?
- Tabi memur bey.

Evraklarımı polis memuruna verdim. Memur evraklarımı inceledikten sonra:

- Ters yola girdiniz suçunuzu biliyorsunuz değil mi? dedi.

Ben de:

- Evet memur bey.
- O zaman size ceza kesmek zorundayım.
- Tamam ceza makbuzumuzu verin memlekette yatırırız dedim. Memur:
- Cezayı peşin almamız lazım, deyince
- Neden peşin alacaksınız?
- Çünkü makbuzumuz bitti de ondan, dedi.

Ben de tatil için Bursa'ya geldiğimizi, artık memleketimize geri dönüyor olduğumuzu, üzerimizde bulunan paranın ancak bizi memleketimize götüreceğini izah ettim. Memur:

- Olmaz cezayı peşin ödeyeceksiniz diye tutturunca eşimle polis memuru başladılar tartışmaya.

Ben eşimin memur beyi ikna edeceğinden emindim. Fakat parasızlığın vermiş olduğu bir utangaçlıkla arabadan indim yolun kenarında duran kamyonun arkasına gizlendim. Arada sırada da kafamı uzatıp tartışmanın sona erip ermediğini kontrol ediyordum. Bu tartışma 20-25 dakika kadar devam etti. Bir ara kafamı kamyonun arkasından çıkardığım anda polis memuruyla göz göze geldim polis memuru el işaretiyle gel yaptı. Ben de mecburen memur beyin yanına gitmek zorunda kaldım. Memur:

- Buyurun evraklarınız. Yolunuz açık olsun beyefendi, dedi, ben de:
- Siz şimdi ceza kesmiyor musunuz?... deyince, Memur:
- Kardeşim senin cezanı Cenab-ı Allah böyle bir kadını sana eş vererek peşin kesmiş, daha benim ceza kesmeme gerek yok, dedi.

Aydın'da 'Elazığ'a Hasret Gecesi'…

ÇAYDAÇIRA/AYDIN

Aydın Elazığlılar Kültür ve Dayanışma Derneği'nin düzenlediği 'Elazığ'a Hasret Gecesi' coşku içerisinde yapıldı.

18 Kasım Cumartesi günü saat 20.00'de Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Atatürk Kongre Merkezi Yörük Ali Efe Salonu'nda düzenlenen geceyi Elazığlı Tiyatro Sanatçısı ve Yönetmeni Rıdvan Dağlar sundu. Gecede Kültür ve Turizm Bakanlığı Ses Sanatçısı Zülfü Demirtaş ile Elazığ Belediyesi Kürsübaşı Ekibi Elazığ ve Harput Türkülerini seslendirdiler.

Etkinliğe Milli Savunma Bakan Yardımcısı Şuay Alpay, AK Parti Aydın Milletvekili Ömer Özmen, Elazığ Belediye Başkan Yardımcısı Nazif Bilginoğlu, Elazığ Belediyesi Kültür Müdürü Mustafa Aksu, Ege Elazığ Dernekler Federasyonu

Başkanı Metin Karataş ve Ege Bölgesinde bulunan Elazığ Derneklerinin Başkanları ve Elazığlılar katıldı.

Etkinliği düzenleyen Dernek Başkanı Necati Gür'e teşekkür eden Milletvekili Ömer Özmen, "Efeler İlçe Başkanımız Sn. Oğuz Kendirlioğlu ve İlçe Yönetim Kurulu Üyelerimiz ile birlikte, Milli Savunma Bakan Yardımcısı Sayın Şuay Alpay'ın katılımıyla Aydın Elazığlılar Kültür ve Dayanışma Derneğinin düzenlemiş olduğu "Elâzığ'a Hasret Gecesi'ne katılım sağladık. Gakkoşlar diyarı Elazığ'a selamlarımızla; bu güzel organizasyon için Dernek Başkanı Sn. Necati Gür ve hemşerilerimizi tebrik ediyoruz." ifadelerini kullandı.

Aydın Elazığlılar Kültür Ve Dayanışma Derneği Başkanı Necati Gür, davete icabet gösterip katılanlara teşekkür ederek gecede sesi ve oyunları ile Elazığ havası estiren katılımcılara ve etkinliğe destek verenlere teşekkür etti. Gür, "Derneğimizin kuruluşundan bugüne kadar kürsübaşı ekibimizin oluşumunu sağlayarak, derneğimizde kürsübaşı geleneğimizi sürdürebilme amacıyla kendi istirahat günlerinden ödün vererek, kültürümüzün yaşamasına katkı sağlayan ekibimize teşekkür ederiz. Düzenlemiş olduğumuz Elazığ'a Hasret Gecemizde bizleri yalnız bırakmayan hemşerilerimize ve Elazığ' a gönül veren tüm dostlarımıza canı gönülden teşekkür ederiz. Kültürümüzü yaşatmaya devam edeceğiz." dedi.

Bulut, Azerbaycan Üniversitesi'nde bilimsel seminer düzenledi

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Azerbaycan Üniversitesi Matematik ve Bilişim Bölümü'nde "Uygulamalı matematik ve sayısal yöntemler" konulu bilimsel seminer gerçekleştirildi. Seminerde, Fırat Üniversitesi Doğa Bilimleri Fakültesi Uygulamalı Matematik Bölümü Matematik Bölüm Başkanı ve Fırat Üniversitesi Rektörüne Uluslararası İlişkiler Danışmanı Profesör Hasan Bulut bir konuşma yaptı.

Etkinliğin açılışını bilimsel işlerden sorumlu rektör yardımcısı Yusif Gasimov yaptı ve konuğu katılımcılara tanıttı. Bilimsel sonuçlarına göre dünya bilim insanları arasında ilk yüzde ikide yer alan Hasan Bulut'un, Web of Science veri tabanının "H" indeksine göre dünya bilim insanları arasında 41'inci sırada yer aldığını söyledi. Bu veri tabanında 249 yayınlanmış esere 4 bin 899 atıf yapıldı. Bu göstergelere göre Türkiye'de 4'üncü, Avrupa'da 282'nci, dünyada ise 828'inci sırada yer alıyor. Hasan Bulut'un rehberliğinde 6 kişi doktora tezini savundu. 2023'ten beri Azerbaycan Üniversitesi'nin fahri profesörüdür.

Daha sonra konuşmacı "Doğrusal olmayan diferansiyel denklemlerin analitik ve sayısal çözüm yöntemleri" konulu bir konuşma yaptı. Konu, kesirli diferansiyel denklemler de dahil olmak üzere adi ve özel diferansiyel denklemlerin çözümüne yönelik gelişmiş yöntemlerin sağlanmasına ayrılmıştır. Profesör Hasan Bulut, bu doğrultuda elde edilen sonuçları, bu sonuçların teorik ve pratik önemine de yer vererek aktardı. Elde edilen sonuçların etki faktörü yüksek uluslararası dergilerde yayınlandığını söyledi.

Hasan Bulut son olarak bu alanda araştırma yapmak isteyenlere tavsiyelerde bulundu. Gelecekte Azerbaycan Üniversitesi çalışanları ile ortak bilimsel araştırmalar yapılması uygun görüldü ve bu yönde anlaşmaya varıldı.

Ilık Duygular Eğleşsin Yüreğinde

Yayınevinin vitrinine çakılıp kaldım. Aslında uzaklaşmak, kurtulmak istiyorum oradan. Kitap fiyatları cep yakıyor artık. Kendime söz veriyorum, hiçbir kitaba müşteri olmayacağım bugün. Usul usul biri yanaşıyor. Dilenci değil, seziyorum. Yakama yapışmadı ama neredeyse ağzımın içine girecek. Zor işiteceğim kadar fısıltılar salıyor kulağıma. Hay Allah! Nasıl düşünmedim, n'eder eder bulurlar beni.

Sanırım Kafka'dan ilham almış:

ŞERİF AYDEMİR

-De hele bakayım! Son günde de ilk günkü gibi bekleyecek gücün var mı?

Sustum. Hangi sözü kurmaya çalışsam biliyorum ki dilimin takati yetmeyecek. Aptal aptal bakıyorum. Kırçıllaşmış sakalları yüzünü perdelese bile gözlerinde meydan savaşı var.

Gözleri, en çok gözleri konuşur bunların. Ben bunları ilkten gözlerinden tanırım.

-Bilmez misin; bütün bacalar birbirine benzer de, her baca kendi dumanında tüter.

Eh, burayı biraz anladım. Başımla tasdik ediyorum. Gülümsüyorum keskin gözlerinin içine doğru. Sesim gözlerine doluyor:

-Dost adam! Sana yakın yerdendir Karacaoğlan, ömrümün yarısı talana gitti demişti ya, öyle oldu, benden de geriye bu kadarı kaldı işte!

Dudakları aralandı:

-Hatırladın mı? Necip Fazıl, böyle bir caddenin çatalında insan yığınlarını karşılamıştı. Kollarını makas gibi iki yana açmış ve haykırmıştı: "Durun kalabalıklar! Bu cadde çıkmaz sokak." Sen de ömründen geriye kalanı az sanma. Çıkmaz sokaklarda heder olduğun yeter! Kitap vitrinlerinin önünde at gibi ayakta uyumaktan kurtul. Hadi durma; "İyiliğin ve güzelliğin vatanına hicret eyle, nefsinden sefer et, hakikati kendine yurt bil. Ilık duygular eğleşsin yüreğinde artık."

Baktım yanımda yöremde kimse kalmamış. Korktum. İçim üşüdü birden. Uzak gölgeler gibi titreşen kalabalığı arkama atıp kaçtım. Kendi ayak seslerimden bile kurtulmam lazım.

Cevap bulamadığım sorular art arda koşup geliyorlar, gök boncuklar gibi zihnime diziliyorlar. Gözüm seğiriyor, Şadi Oğuzhan beni mi anıyor ne?

"Kim bilir kaç yangından çıkagelmişken/ Çıkamazsın gün olur, tek bir sorudan"

Az ötede Ötüken Neşriyat var, oraya gideceğim. Bizim Göktürk Ömer Çakır'ı bulur, biraz dünyalık konuşuruz. Durulurum belki.

Oraya benden evvel gelmişler, olup biteni anlatmışlar. Demek ki... Yoksa nasıl olur? Baksanıza; Göktürk Ömer, Kazancakis'in Günaha Son Çağrı'daki ifadeleriyle beni karşılıyor:

-Bu insanlar yiyor, içiyor, gülüyor ve bütün dünyanın kendilerine ait olduğunu sanıyorlar…

Göktürk Ömer istim üstünde. Kime, kimlere içerlemiş bilmiyorum ama bütün hıncını benden çıkaracak:

-Şu caddelerin kalabalığına yaklaş, insan kümelerini bir bir yokla! Düşünce sancısı çeken, fikir öfkesi taşıyan kaç kişi bulacaksın? Sanki serada üretilmişler. Sentetik eşyalar gibiler. Çoğunun da içi geçik. Kuşkulu, kararsız gönüller. Bunların yüreklerindeki aşk ateşi ne zaman harlayacak acaba?

Yalnız kalmanın hafifliğine alışmış birine bazen herkes, her söz ağır gelir.

Yalnızlığıma geri dönerken yolda zihnim epey gerilere gitti.

Meslekten bir arkadaşımız vardı, İç Anadolu'dan. Ortaokulu bitirdiği yıl ailesi, pazılarının şişmesine, hayallerinin serpilmesine izin vermeyip tutup evlendirmişler. Bu adam yaşamayı

nasıl söker, zoru nasıl kolaylaştırır kimin umurunda; bozkırın ortasında "hadi hayat kur" demişler. Sıkleti kaldıramamış, başaramamış, iki senede boşanmış. Oldu olacak, bakmış ki korkularıyla baş edemiyor kaçıp İstanbul'a gelmiş. O günün şartlarında devletin kanatlarına tutunup kalmış.

Bizden kıdemliydi. Ucundan ucundan emekliliğe hazırlanıyordu. Dar omuzlu, ufak tefek, küskün değil ama suskun bir adam, kendi hâlinde… Kadrajını çok açmaz, iyiye kötüye ilişmez, dünyaya ortadan bakardı. Razı görünüyordu hayattan, biriktirdiklerini az çok bir kenara istiflemişti bile. Hani kimileri için söylerler ya, "öldüğünü duymadık, zaten yaşadığını da duymazdık", öyle bir tip işte.

Bir gün ateş böceği gibi yana söne çıkageldi. Gözlerini sürmelemiş zannettik. Anlında yayla esintileri, seyrek saçları çalı gibi dikelmiş, dudakları yayılıp yayılıp gidiyor.

Üç günde bir insanın kelimeleri değişir mi? sesindeki tınılar, hiçbir yere konmayan bakışları, parmaklarının kıvraklığı…

Yemesi içmesi de mi farklılaştı acaba? Oturup kalkmasına sinen bu ferahlık, çizgili kravatındaki mat renklerin kaçıp kurtulması neyin işareti?

Aman Allah'ım, pür heyecan… Sıska vücudunu sabah yeli kökünden söküp götürecek diye korktuk.

-Yahu ne oluyor, dememize fırsat vermedi.

-Bedenim hangi delik olsa giriyor ama aklımı evlere avlulara sığdıramıyorum. Yetmiyor anam babam yetmiyor; Özdemir Asaf'ın dediğince bu evler, bu sokaklar, bu meydanlar yetmiyor. Sakın kınamayın! Hele bir sevdalanın, ince ince nakışlanın da görün; dağlar nasıl ufalanıyormuş, denizler nasıl alev alıyormuş… İçim içime sığmıyor desem yetmez anam babam, asıl ben dünyaya sığmıyorum.

Saf saf sormuştum:

-Kime sevdalandın böyle?

-Kime olduğunun önemi var mı? Bana bir hâl ettiler anam babam, bir hâl ettiler, içimdeki çocuğu uyandırdılar. Kalabalıklardan dışarı taştım.

Anlayana aşk olsun.

Fethi Gemuhluoğlu ağabey, elli sene önce "Çocuklaşma Sanatı" diye bir tabir kullanmıştı. Manasını sökebilmiş miydik, o sözü yerli yerine oturtabilmiş miydik, sanmıyorum…

Fransız heykeltıraş Rodin'e, bunca güzel heykeli nasıl yapabildiği sorulmuştu. O da, "benim yaptığım sadece fazlalarını almak oluyor" diye cevaplamıştı.

Yaşarken, ömrümüzü vura çala tüketirken her gün kendimize sevimsiz bir parça ekliyoruz. Fazlalaşıyoruz. Ağırlaşıyoruz. Hatta kirleniyoruz. Çocuklaşmak, masumiyet kazanmak bu fazlalıkları atmak olsa gerek.

O itibarla bir bilge, "kendini yontmayı unutma" diye tembihler.

İnsan kendini yontmayı bıraktığı an çirkinleşmeye başlıyor çünkü. Kim ne derse desin, eteğini toplamak ve adımlarını küçültmek yakışıyor insana.

Bari şu kadarını olsun söyleyeyim, yoksa çatlarım. İşte, durup dururken çiti atlayıp öteye geçen o bozkırlı meslektaşımız var ya, bir zaman aramızda "delirdi" muamelesi gördü. Sen misin silkinen, içindeki çocuğu dürtüp uyandıran, kalabalığı terk eden… Hakikatin diriltici sesi kulağına bir kere değdi ya, al sana toplumun biçtiği gömlek…

Olsun. Varsın deliliğe yorsunlar.

Maksim Gorki'nin "Ana" romanını hatırlarım. 1800'lerin sonundaki Rusya'nın panoramasını yansıtır Gorki. İdeolojik asabiyetini bir tarafa koyarsak, her gün üç posta koca dayağı yiyen ve fakirlik kamburuyla omuzları çöken bir ananın dramıdır roman. O 'ana' ki, siyasi eylemlerinden dolayı hapse giren oğlunu korumak saikiyle kendini tehlikelere atmaktan çekinmez. Üzerinde ne bezginlik kalır ne sünepelik. İster istemez içine düştüğü olayları tam olarak anlamlandıramasa bile bir tat bulaşır damağına ve sonra dünyalara meydan okuyacak kadar diklenir omuzları.

Dertlenmek, sevdalanmak, en içlerden ses duymak böyle bir şey işte…

Nasıl demişti ol kişi; dahi devran olanların, seyran olanların, hayran olanların gönlüne kurban…

Milli Mücadelenin gizli kahramanı:

MACARZADE HAKKI BEY

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığlı olup olmadığı bilinmez ama çocuk yaşta Elazığ'dan Milli Mücadeleye karikatürleriyle destek olan Macarzade Hakkı Bey hakkında yeterli bir bilgi bulunmamaktadır.

Elazığ'da 24 Şubat 1922'de yayın hayatına başlayan ve 15 Temmuz 1923 tarihinde son sayısı yayınlanan Satveti Milliye Gazetesi'nde çocuk denilecek bir yaşta fıkra yazarlığına başlayıp karikatüristlik yapan Macarzade Hakkı Bey, diğer yandan Meddah olarak da anılmıştır.

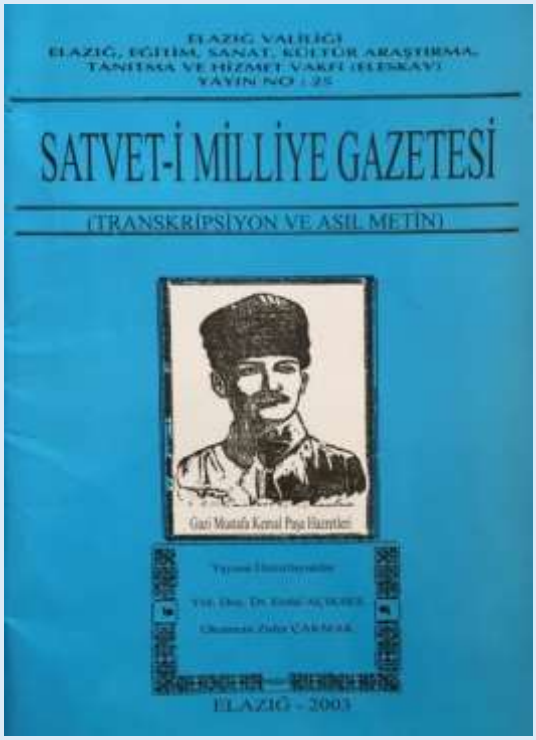
Meddah Acar olarak da bilinen Macarzade Hakkı Bey, tüm zorluklara rağmen Şimşir tahtasına oyduğu karikatürleri gazetede basılıp yayınlanıyordu. Gazetenin yayınlanmasında büyük zorluklarla karşılaşılıyordu ama onlar yılmıyorlardı. Gazeteyi basacak mürekkep bulamadıklarında kömür isiyle basıyorlardı.

Meddah Hakkı boş durmayı sevmezdi. Bu yüzden o yılların en popüler aracı olan arabalara yağlı boya resimler ve figürler çizerdi. Ta ki yazdığı bir yazıdan dolayı hakkında idam kararı çıktığını öğrenene kadar. Hakkındaki idam kararını öğrendiğinde günlerce geceleri yol kat ederek Akdeniz'e varmış. Oradan da bir gemiye binerek İtalya'ya inmiş. Siyasi mülteci olarak İtalya'ya sığınmış. İtalya'da yapabileceği bir iş bulamadığı için yaşamını dilenerek sürdürmüştü. Ta ki Anadolu'da başlayan Kurtuluş Savaşına kadar. O günün şartlarına göre en hızlı bir şekilde Balkanlara geçerek Kuvveyi-milliye yararına casusluk yapmaya başlamıştı. Kurtuluş Savaşı zaferle sonuçlanınca Türkiye'ye dönmüştü.

Macarzade Hakkı Bey olarak tanınıyor olsa da o acıların insanıydı. Yerleşik bir iş kurmaktansa meddahlık yapmaya karar vermiş ve Türkiye'nin hemen, hemen her yerinde mesleğini icra etmiştir. Amacı savaşlar yüzünden her konuda geri kalmış olan ülkesinin insanlarını onlara keyif vererek aydınlatmaktı.

Karikatürist ve Meddahlığın yanı sıra bir sürede 'Münadizade Derbeder' mahlasıyla hiciv şiirleri yazdı.

Satveti Milliye, 14 Ağustos 1922 tarihinde, boyu kısalmış bir halde tekrar yayın hayatına atılıyordu. Fakat hemen sonra Macarzade Hakkı aleyhine de dava açtırmışlardı. O da yerini gençlerden Emin Hüseyin'e terketmişti. Artık 'gâvur işi' diye adlandırılan karikatürlerini de koymayı reddediyorlardı. Bu defa da Macarzade Hakkı , 'Münadizade Derbeder' takma adı ile içini döküyordu: "Bulana Müjde" başlığı altında neleri sıralamıyordu:

"Çarşımızda ucuz mal
Çeşmelerimizde akarsu
Adliyede işsizlik
Vilâyette icraat
Tapuda 1 seneden aşağıda çıkmış evrak
Eşrafımızda teşebbüsü sanayi ve medeni
Esnafımızda kanaat
Ekmekçilerimizde insaf
Ahçılarda merhamet
Gazetecilerde Sükût
Muallimlerde ekmek parası,
Bulanın on kuruş müjdesi var!"

Yaşlılık rüzgârları başında esmeye başladıktan sonra Menemen'de Sarraf Hanının bir odasını kiralayarak yaşamını o küçücük odada sürdürmüştü. Zaman, zaman çevredeki ilçelere giderek meddahlık mesleğini sürdürüyordu. Geri kalan zamanında ise iş yerlerine tabelalar yazıyor. Cam üzerine ayetler yazıp satarak geçimini sağlıyordu. Yaz aylarında yaklaşık üç ay kadar Bozköy ılıcasında kalıyordu. Zira ılıcanın suyu onun romatizma ağrılarına çok iyi geliyordu.
Meddah Hakkı Acar seksen dört yaşında gözleri iyi görmemesine ve hasta olmasına rağmen Tire de Kemer dereli Halil Efenin kahvesinde meddahlık yaparak yaşamını sürdürmeye çalıştı. Bir süre sonra Meddah Hakkı vefat etti.

Bize Vız Geliyor

(- . - - / - . - - / - . - - / - . -)
Gülşen-i bezm-i Cemin cânı bize vız geliyor
Sâkî-i dilber [ü] cânânı bize vız geliyor

Kubbe-i kevni de teshîr edecek kudretimiz
Düşmanın savlet-i dendânı bize vız geliyor

Türk ili ağlasa da inlese de ölmeyecek
'Âlemin hîle-i vîrânı bize vız geliyor

Bu zaferler ki tevâlî edecek milletde
Düşmanın kahr-ı yetîmânı bize vız geliyor

Yıkamaz 'av'aveler 'azm-i metîn-i mülkü
Demadik Artani Mahrani bize vız geliyor

Biz bu milletde "Kemâl'i" göreli anlayalı
Taht-ı zilletdeki hâkânı bize vız geliyor

Mest-i mağrûr-ı sabâ na'ralar atsam da desem
Kâ'inâtın da Süleymân'ı bize vız geliyor

Hâme-i kahr u belâ varken elimde her dem
O sitem-perverimin kanı bize vız geliyor

Geç kuzum bizlere yan bakma Kemâlîyiz biz
Medenî Londra şeytânı bize vız geliyor

Sanma bir hükm-i hatâ ile bu satvet yıkılır
‘Âlemin katline fermânı bize vız geliyor

Deme ey merde şi’ârım ki taraf-gîrim bol
Bil ki sultân [u] küheylânı bize vız geliyor

Yaşasın milletimin kuvvet-i istiklâli
Yunan’ın mesned ü mihmânı bize vız geliyor

Hâsılı vız geliyor, vız geliyor, vız geliyor
Şeh-i düşman ile yârânı bize vız geliyor

(M.H. [Macarzade Hakkı], Satvet-i Milliye Gazetesi S.17, s.2)

Şanlı Orduya

(--. / -.-. / .--. / -.-)
Açdın zafer kitâbını, ey şanlı ordu sen!
Gülsün yeter değil mi, hazîn ağlayan vatan?

Gülsün, sevinsin, âh yuvanın rûh-ı şefkati!
Gülsün değil mi, şimdi bu yurdun da milleti?

Gülsün değil mi kaç şenedir ağlayan yetîm?
Gülsün değil mi, vâlide-i bî-kes ü elîm?

Gülsün değil mi kanla mülemma’ bu toprağın,
Gülsün değil mi, hor bakılan şanlı sancağın.

Saçdın semâ-yı millete en şanlı bir haber,
Açdın huzûr-ı ‘azmine bir safha-i zafer.

Artık yürü, zafer ebediyyen senin, senin!
Artık yürü, önündeki makhûr düşmanın!

Artık yürü, kemâline yokdur bir intihâ!
Binler yaşa diyor sana her çıkan sadâ.

Ey şanlı ordu, saç ebediyyen peyâmını!
Al milletin mukaddes olan intikâmını!

(M.H. [Macarzâde Hakkı], Satvet-i Milliye Gazetesi S.23, s.2)

Masallarımız...

Duvarda gaz lambası, sobanın ışığı tavanda eskiden elektrik çok giderdi. Zihnimde annemden kalan bir masal satır satir anlatıyor. Eski günleri…
Babam karga ile tilki masalını anlatırdı. Annem de bitle pire masalını… Bizi büyüten masallar ve niceleri..,
Sizin de zihninizde masal var mı ninelerden kalma... Nasıl da hatırlıyoruz, eski günleri soğuk kış geceleri 'kar pük' oldu derdi annem. 'Az gittik uz gittik dere tepe düz gittik bir döndük arkaya bir burma yol gitmişiz' diyerek başlayan masallar. 'Bir varmış bir yokmuş pireler berber iken develer telal iken biz anamızın beşiğini tıngır mıngır sallar iken...' diyerek başlayan masallar… Ejderhalı Şahmeranlı mı dersin, kurtla kuzu mu dersin hayal gücüyle birleşip nasıl masala dönüşüyordu o imgeler. Heybesindeki altınları verip elma alan dede mi dersin kadayıfı ayıya yediren bir masal kahramanı miydi bizi uyutan.

OYA ORHAN

Şimdi anne kokusunu almadan gözleri telefondaki çizgi filmi izleyen hayal gücü gelişmeyen çocuklar yetişiyor.
Annemin anlattığı masalları o da annesinden duymuş ben de sizlerle paylaşıyorum. Masal kültürünü araştırdığımda geçmişe dayanıyor. Annem annesinden Zümrüdüanka kuşunun hikâyesini dinlemiş bize anlattığında, zihnimde hayal dünyamda nasıl tasarlamıştım onu. Harput'u yutmaya gelen ejderhanın nasıl taşa dönüştüğünü anlattığında gidip merakla Harput'taki ejderha taşına bakmıştım. Sugozü'nde ki aslanlı dağ masalını anlattığında ne kadar da merak ederdim sonunu. Harput'un altında Deliktaş'ın içinden geçenlerin dileklerinin olacağını anlattığında o da annesinden duymuştu ya da köydeki ninesinden. Masal kahramanlarını da kendi yaşamından seçiyorlarmış. Tilki ile nene garı masalın da olduğu gibi. Bitle pire masalında da damı loglamaya çıkan iki karakter yaratmışlar. Şimdi bir masal yazın deseler yazabilir miyim bilmem. Annemden duyduklarını yazabilirim ancak Yaratıcı güçleri akıcı bir dille nasıl da tasarladılar ve bize aktardılar masalları. Belki de şimdi ki film senaryolarını yazabilirlermiş. Masal kültürümüzü yaşatmak için masal anlatıcılarını dinleyelim. Dede korkut hikâyeleri, Nasreddin hoca fıkraları, La Fontaine masalları Ezop masalları nasıl varsa annemin masalları da raflarda yerini alır belki. Kültürümüze katkı için bu unutulmaya yüz tutmuş masalları bir araya getirmek gerek.

Hu hu komşu oğlun geldi mi?
Nene garı gullugumu ver.
Bit bacı saçını yoldu.
Cikitip cikitip koşan ayı

Bunlar annemin masallarındaki replikler.
Bir yılanın kadına aşık olduğunu anlatırken de biz uykuya dalardık. Belki yaşanmış belki efsane belki de hayaldi anlattıkları.
Bir de uykudan önce programı vardı. Adile Naşit masal anlatır iyi uykular derdi. Meddahlar vardı tiyatro sahnesinde masal anlatıcıları… Bazen yaşanmış olayları bazen de uydurdukları olayları masala dönüştürürlerdi. Bir dudağı yerde bir dudağı gökte bir kadın varmış deyip başlarlardı olayı anlatmaya. Hiç pire berber olur mu develer tellal olur mu ben annemin beşiğini tıngır mıngır sallayabilir miydim? Gökten üç elma düşlemiydi. Onlar ermiş muradına biz çıkalım kerevetine deyip bitirirlerdi masalı. Sıcak samimi içten masalların sonu hep güzel biterdi.
Yaratıcı gücünü kullanıp bir de yeni bir masal uydurmuş annem 'Allak ile Ballak'… İki tane ayı yavrusuna isim bırakıyor ve ona maceralar yaşatıyor. Biz derin uykuya dalarken sonunu hep merak ederdik. Ekmek gibi su gibi gerekliydi masal. Geçmişi geleceğe bağlayan bir köprüydü. Şimdi biz de masal anlatıcıları bulup bir köprü görevi görelim geçmişten geleceğe...

İz Bırakan 100 Elazığlı

Uzunca bir süredir hummalı bir çalışma yürüten Elazığlılar, Cumhuriyet'in 100. yılını anlamlı bir eserle taçlandırdı. Cumhuriyetimizin 100. Yılında İz Bırakan 100 Elazığlı isimli belgesel kitap raflardaki yerini aldı.

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Uzunca bir süredir hummalı bir çalışma yürüten Elazığlılar, Cumhuriyet'in 100. yılını anlamlı bir eserle taçlandırdı. Cumhuriyetimizin 100. Yılında İz Bırakan 100 Elazığlı isimli belgesel kitap raflardaki yerini aldı.

Şehrin hafızasında iz bırakan 100 Elazığlı şahsiyetin biyografisinin yer aldığı kitap, sadece Elazığ'ın değil Türkiye'nin yakın tarihine ışık tutuyor.

Bilim İnsanı, Sanatçı, Sporcu, Asker, Politikacı, İş İnsanı

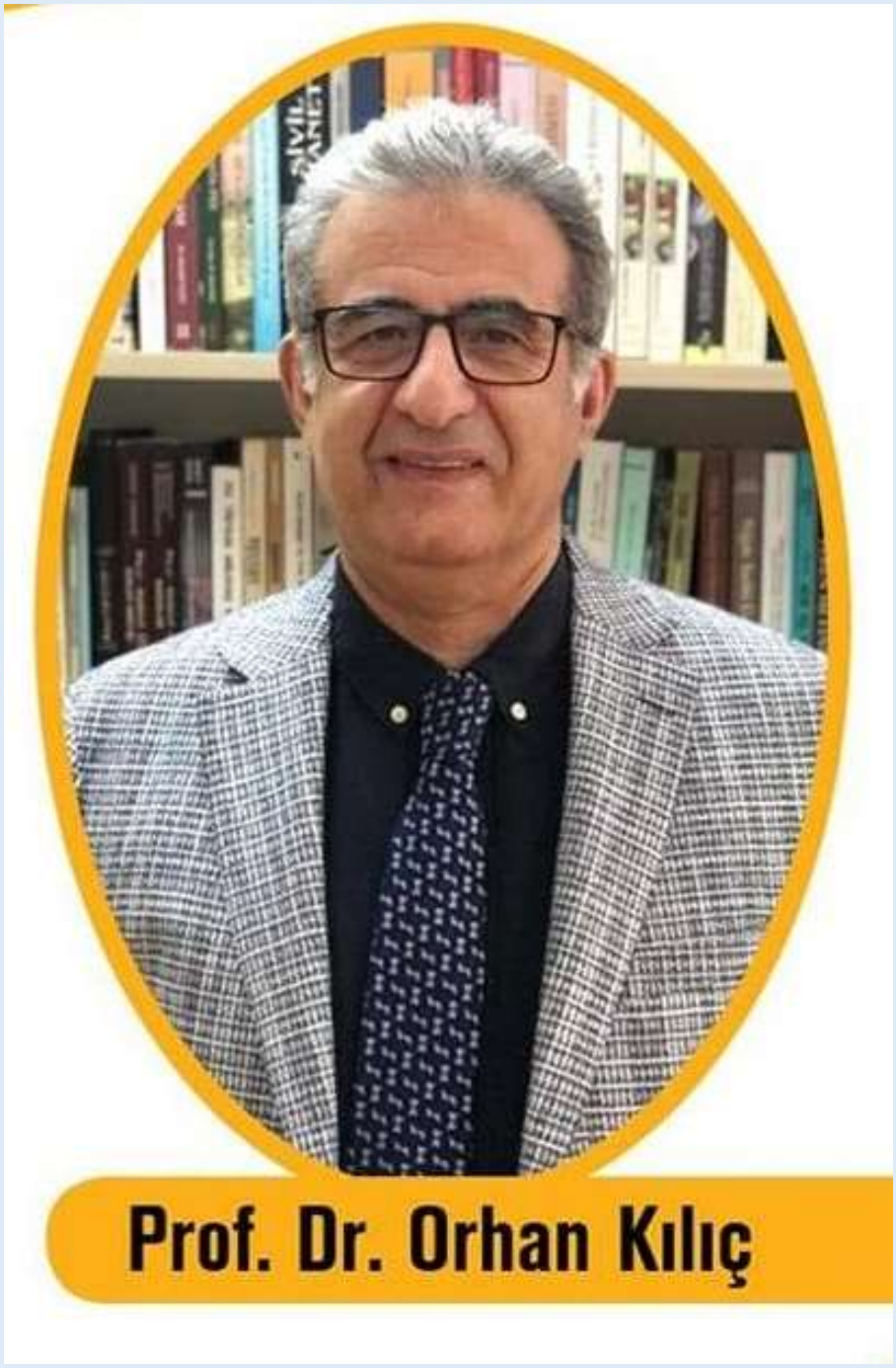
Aralarında Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Kurucu Başkanı Ahmed Nedim Bey, Kurtuluş Savaşı komutanlarından Orgeneral Yakup Şevki (Sübaşı) Paşa, beden eğitimi uzmanı, spor yöneticisi ve politikacı Selim Sırrı Tarcan, yazar, Şeyhülmuharririn Ahmet Kabaklı, Türkiye'de patolojinin kurucusu Prof. Dr. Hamdi Suat Aknar, sinema oyuncusu, senarist, yönetmen Mehmed İhsan Yüce, Türk halk müziği kaynak kişisi Enver Demirbağ'ın da aralarında bulunduğu kitapta, iz bırakan Cumhuriyet kadınları ile çeşitli inançlara sahip değerli isimler de unutulmadı.

İz Bırakanlar Serisi Sürecek

Prestij eserin yayıncısı Elâzığ Dernekler Federasyonu'nun (ELFED) Başkanı Kazım Gökhan Elgin, yaptığı açıklamada şöyle dedi:

"Geleneği ve tarihi zemini olan köklü şehirlerin, o şehirlerin hafızasına kazınmış ünlü ve lider şahsiyetleri vardır. Bu şahsiyetler, yaptıklarıyla o şehrin ve bulundukları ülkenin tarihinde iz bırakmışlardır. Unutulmamalıdır ki tarih bu lider ve iz bırakan şahsiyetlerin etrafında gelişen veya onların etkilediği alan içerisinde şekillenir.

Biz de ELFED olarak, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluşunun 100. yılı dolayısıyla, şehrin hafızasında iz bırakan 100 Elazığlı şahsiyetin biyografisinin yer aldığı editöryal bir kitabın hazırlanmasına karar verdik.

42 bilim ve kültür insanın, Prof. Dr. Orhan Kılıç editörlüğünde, hummalı çalışması sonucunda, Cumhuriyetimizin 100. Yılında İz Bırakan 100 Elazığlı isimli eser ortaya çıktı.

Elbette, Cumhuriyet öncesi ve Cumhuriyet tarihinde iz bırakan Elazığlı şahsiyet 100 kişiyle sınırlandırılamaz. ELFED, tarih boyunca, Türk kültür, tefekkür, bilim, askeri, siyaset vb. hayatında iz bırakan yüzlerce mümtaz Elazığlı şahsiyete, belgesel tadındaki 'iz bırakanlar' serisinde yer verecek."

"ELFED'e teşekkür ediyorum."

Kitabın editörü Prof. Dr. Orhan Kılıç ise, "Yayına hazırlayıp 30 biyografiyi bizzat kaleme aldığım, 41 akademisyen ve yazarın ayrıca katkı sunduğu 775 sayfadan oluşan büyük boy, çift sütunlu, kuşe kağıda basılı prestij eser Cumhuriyetimizin 100. Yılına ithafen "Cumhuriyetimizin Yüzüncü Yılında İz Bırakan 100 Elazığlı" adıyla basıldı. Kitabın basılmasındaki üstün gayretleri için Kazım Gökhan Elgin başkanın şahsında ELFED'e teşekkür ediyor, eserin ilimiz ve ülkemizin kültür hayatına hayırlı ve faydalı olmasını diliyorum. Kitapta biyografileri yer alan, Cumhuriyet döneminde yaşamış ve şu anda hayatta olmayan şahsiyetlere rahmet diliyorum." dedi.

CEMİL MERİÇ VE ELAZIĞ

Elazığ, Cemil Meriç'in hayatında önemli bir dönüm noktasıdır. Hem resmi olarak ilk ataması Elazığ Lisesi'ne yapılır, hem de ilk göz rahatsızlığı Elazığ Askeri Hastanede teşhis edilir. 1942 yılında Elazığ'a atandığında mecburi hizmetini yapmak üzere Elazığ'a gitmeye karar verir. Trenle Elazığ'a vardığında hatıralarını anlatır. Onu istasyondan kalacağı yere götürecek olan faytoncunun yolu uzatması, ondan daha fazla para istemesi gibi macera ile başlar Elazığ hayatı. Daha sonra Elazığ Lisesi'nde solcu komünist olması nedeniyle yaşadığı zorlukları anlatır.

BİLAL CİVELEK

Elazığ, Cemil Meriç için hem bir uyanışın başlangıcı hem de hayatı boyunca karanlıkta kalacağı kâbus dolu günlerin başlangıcıdır. Gözlerinden her geçen gün daha fazla rahatsızlanan Cemil Meriç; Elazığ Askeri Hastaneye gözlerinden muayene olmaya gider. Hastanede doktorlar ona aşırı miyop olduğu için askerlikten muaf olacağını söylerler. Gözlerinin ileride sorun çıkaracağını ilk defa Elazığ'da bu hastanede duyar. Stajyerliğini burada tamamladıktan sonra Elazığ'dan ayrılır. Ayrılırken birçok arkadaşına fikir ayrılığı nedeniyle küskün ayrılır.

Cemil Meriç'in Elazığ ile ilgili bir başka şansızlığı daha var. İki çocuğunu Doğumdan sonra Elazığ'da kaybeder. Bütün bu üzüntüler içinde İstanbul'a dönerek burada mesleğine devam etmek ister fakat bakanlık ile arasında sağlık nedeniyle bir anlaşmazlık olunca, görevinden istifa eder.

Fransızcayı çok iyi bildiği için genellikle Fransız edebiyatı üzerine çalışır. Fransızcadan birçok eser Türkçeye çevirir. Tabi bu arada boş durmaz, 'Yirminci Asır' diye bir dergi çıkarır. Cemil Meriç hiç şüphesiz cumhuriyet döneminde yetişmiş en büyük sosyologdur. Bana göre Cemil Meriç bugün Türk edebiyatında bir Nazım Hikmet kadar adından bahsedilmemesinin nedeni solculuktan ayrılması olabilir.

Edebiyat ve sanat ustalığı Nazım'ın çok çok ilerisinde olmasına rağmen, ideoloji onun öne geçmesini engellemiştir.

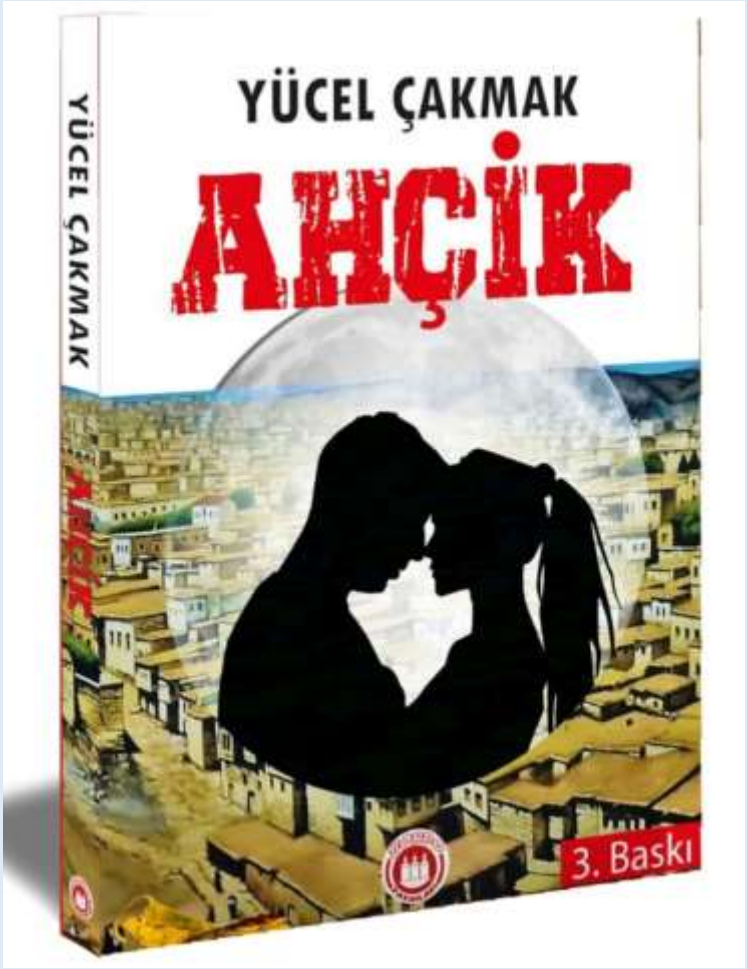
Avrupa'nın başka bir Ülkesinde doğup yaşasaydı yaşadığı döneme damgasını vurabilecek bir edebi şahsiyet olabilirdi.
Bizdeki edebi kişiliklerin hemen hepsi eserlerinden çok ideolojine bakılarak yeri belirlendiği için Cemil Meriç geride bırakılmıştır.

Lafı hiç dolandırmadan her şeyi açıklayabilen, konuşan, korkmayan cesur bir edebi şahsiyettir Cemil Meriç.
Kimsede korkmadan fikrini açıkça söyleyebilen nadir yazarlardan biridir.
Örneğin Jurnal adlı eserinin birinci cildinde harf inkılâbını hiç korkmadan eleştirmiş, harf inkılâbının Türk insanına neler kaybettirdiğinden bahsetmiştir.
Yine bu eserinde Nazım Hikmet'in yazdığı şiirlerin edebi niteliği olmadığından bahsederken, Nazım'ı bir lise müsamere öğrencisine benzetmiş. Nazım Hikmet'i şair yapan şiirleri değil demir parmaklıklardır, yani ideolojisidir diye bahseder.
Yaşadığı süre içinde şu an kendisi gibi rahmetli Ahmet Kabaklı ile sık sık görüşür mektuplaşırdı.
Gözlerini kaybettikten sonra daha duygusallaşmış, ölümü daha çok anmaya başlamış. Gözlerini sonradan kaybettiği için görme nimetini insanlara anlatmaya çalışmış. Anlatmaya çalışırken bazen hayata serzenişte bulunmuş, bazen sevmeye çalışmış. Bu iki duygu arasında birçok yazı yazmıştır. Gözlerini kaybettikten sonra yazdığı yazılar, kaybetmeden önceki yazılardan daha keskin, daha serttir.
Hayatın acımasızlığını hem dem vurgulayarak, dayanma gücünün ancak imanla mümkün olacağını vurgulamıştır.
Cemil Meriç'i okurken hayatın gerçeklerini hissederek değil görerek kabul etmek zorunda kalırsınız.
Onun en güzel yanı ise; dünya edebiyatını çok iyi bilmesine rağmen Türk edebiyatına olan hayranlığıdır.
Türk edebiyatının onda çok ayrı bir ayrı vardır.
İnce, zekice kullandığı kelimelerle, eleştirileri insan bir ok gibi değil, tepside sunulan yemek gibi gelir.
Şunu açıkça belirtmek isterim ki, Cemil Meriç, dünyada kelimeleri en iyi yerinde kullanabilen, kelimelerle ustaca oynayabilen bir yazardır.
Ruhun şad olsun Üstat.

Türkü'den Roman'a uzanan aşk öyküsü

AHÇİK

"Günümüzde çok tartışılan Ermeni tehcirine aşk penceresinden baktım. Harput'ta başlayan aşk yolculuğu, Tehcir adı altında uzun bir yolculuğa çıktı."

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığlı Gazeteci Yücel Çakmak'ın 2007 yılında kaleme aldığı ve günümüzde 3. Baskı yaparak hala okunan "Ahçik" adlı roman Elazığ'ın tarihi yöresi Harput'ta yaşanan hüzünlü aşk hikâyesinde, iki ayrı millet ve kültürden olan iki gencin sevdası anlatılıyor.

Türk genci Mustafa ile Ermeni kızı Ahçik arasında yaşanan ve türkülere ilham olan bu büyük aşk evlilik hazırlığı aşamasında Ermeni isyanlarından ötürü bir türlü gerçekleşemiyor. Bir türlü birleşemeyen bu gençler, bir yandan sevda acısı çekerken bir yandan da iki toplum arasında yaşanan sıkıntıları çözmeye çalışıyorlar.

Türk Edebiyatının ilk tehcir romanı da olan Ahçik kitabının yazarı Yücel Çakmak ile birlikteyiz.

AYLA KOÇ

KOÇ: Merhaba Hocam bize zaman ayırıp röportaj verdiğiniz için teşekkür ederim. Nasılsınız?

ÇAKMAK: Teşekkürler iyiyim. Bu röportaj içinde teşekkür ederim.

KOÇ: Kendinizi tanıtır mısınız?

ÇAKMAK: 1968 Yılı'nda Elazığ'da doğdum. İlk, orta ve lise tahsilini Elazığ'da yaptım. Fırat Üniversitesi Muş MYO İnşaat Bölümü'nden mezunuyum. Gençlik yıllarından itibaren Elazığ'daki çeşitli basın kuruluşlarında gazetecilik ve editörlük yaptım. 1993 yılında özel radyoların ve TV'lerin yayına başlamasıyla, bölgesel olarak yayın hayatını sürdüren FM 23 Radyosu'nda ve 1995 yılında Kanal 23 Televizyonu'nda Haber Müdürlüğü ve program yapımcılığı görevlerini birlikte sürdürdüm. 1997 yılında Elazığ'da yayınlanan Günışığı Gazetesi'nde Haber Müdürlüğü yaptım.

Birçok sivil toplum projelerinde gönüllü olarak görev yaptım. Fırat Havzası Gazeteciler Cemiyeti'nde yönetim kurul üyeliği, Elazığ Tiyatro Derneği'nde kurucu üyelik ve Elazığ Kent Konseyi'nde yer aldı. Elazığ Yaşam Dergisi ve Elazığ Ticaret Gazetesi'nde genel yayın yönetmenliği görevlerinde de bulundum. Gazetecilik mesleğinin yanı sıra çeşitli kültürel etkinlikler içerisinde yer aldım. Yaşamımı İstanbul'da sürdürüyorum, evli ve 2 çocuk babasıyım.

ESERLERİ:

Elazığ ve İlçeleri (Araştırma - 2004)
Türkülerimiz ve Öykülerimiz (Araştırma - 2005/2007/2011/2022)
Ahçik (Roman - 2007/2018/2022)
Elaziz'in Azizleri (Araştırma - 2009/2018)
Elazığ'dan Esintiler (Araştırma - 2011)
Düttürü Dünya (Hikâye-2020)
Bizim Hikâyelerimiz (Hikâye-2023)
Eşo Diyeze (Fıkra-2023)

KOÇ: Yücel Çakmak için okumak nedir?

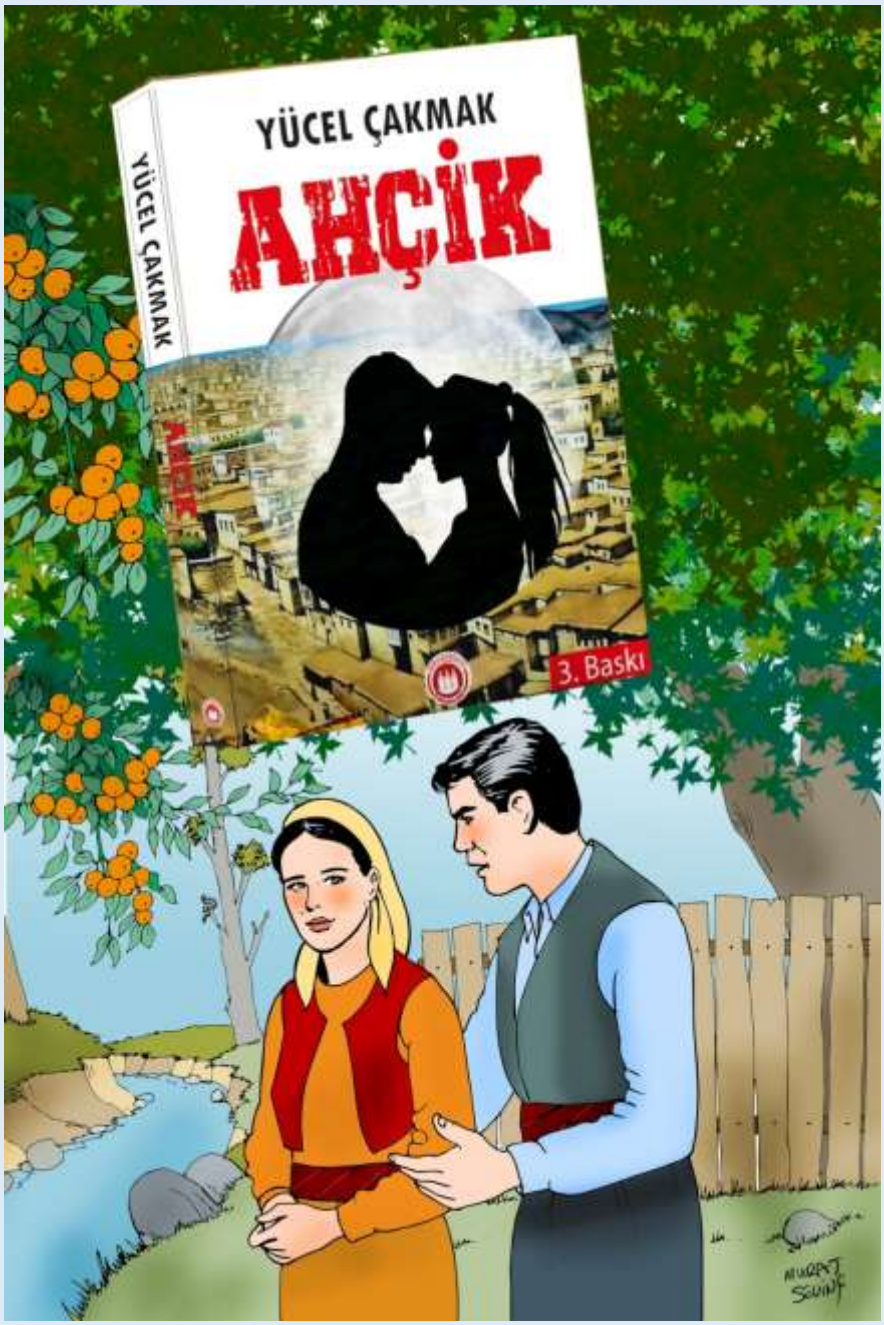
ÇAKMAK: Okumak… Bana göre yenidünyalara yeni yaşamlara yelken açmak. Yeni insanlarla tanışmak. Yaşama bağlanmak. Serüvenden serüvene koşmak. Nefes almak. Hayatta her şey yaşanarak öğrenilmez; ancak yaşanmış ya da yaşanması muhtemel şeyleri okuyarak bir şeyler öğrenilebilir, kelime hazineleri zenginleştirilebilir. Okumak, düşünceyi besleyen, geliştiren, çabuklaştıran ana kaynaklardan birisidir. Okumak aynı zamanda anlama gücünü ve güzel konuşma yeteneğini kuvvetlendirir. Öncelikle topluma iyi bir birey yetiştirebilmek için çok kitap okunmalıdır. Bir toplumda okuyanların sayısı ne kadar çoksa o toplumun uygarlık düzeyi o kadar yüksek olur.

KOÇ: Beğenerek okuduğunuz unutamadığınız ilk kitap hangisidir?

ÇAKMAK: Aslında gençlik yıllarımda hep çizgi roman okudum. Teksas, Tommiks, Tarkan gibi kitaplar okudum. Daha sonra ciltçilik mesleğiyle uğraştım. Mesleğimi icra ederken bol bo kitap okudum. Ama ilk ciddi okuduğum kitap ise Yaşar Kemal'in İnce Memed'i… Hem romanını okudum hem de çizgi romanını…

KOÇ: Hocam yazmak size neyi ifade ediyor? Yazmaya ne zaman başladınız?

ÇAKMAK: Yazmak, konuşamadıklarını anlatamadıklarını kağıda dökerek aktarmaktır. Kağıtla kalemle sırdaş olmaktır. Rahatlamaktır. Daha doğrusu kendinle başbaşa kalmaktır. Ben yazmadan önce kağıtla kalemle tanıştım. Resim yapıyordum. Karakalem çalışması yapıyordum. İlkyazı denemelerim 1992'li yıllarda muhabirlik zamanlarımda haber yazarak

yazı dünyasına girdim. 1997 yılında ise Günışığı Gazetesi'nde köşe yazıları ve röportajlarla yazmaya başladım.

KOÇ: Ahçik sizin ilk romanınız ve ilk heyecanınız. Bu kitabın yazılış hikâyesini anlatır mısınız?

ÇAKMAK: Değerli hocalarım İsa Bayrak ve Bilal Civelek, Elazığ'da oldukları dönem sık sık görüşüyorduk. İsa Hocam, Ahçik Türküsünü çok sevdiğini ve türkünün romanını yazmak istediğini ama kendisinin Elazığlı olmadığını belirterek, benim yazmamı istedi. Bana bir yol haritası çizdi. Ve daima beni yönlendirerek bu romanı bitirmemi sağladı. Ona bir kez daha buradan teşekkür ediyorum.

Tarihi bir roman olduğu için bol bol o dönemi anlatan tarih kitapları okudum. Arşivleri inceledim. Roman yazma tekniklerini öğrendim. Bir yandan da yazdım.

KOÇ: Ahçik'in anlamı nedir? Bir türküden yola çıkarak yazdınız. Hikâyeyi anlatır mısınız?

ÇAKMAK: Ahçik 'Demet' anlamına gelmektedir. Birde o dönem küçük Ermeni kızlarını 'Ahçik' diye seslenilirmiş.

Ahçik yöremizin sevilen ve beğenilerek dinlenilen aşk türkülerinden biridir.

Ve bu türküde Harput'ta yaşayan Türk genci Mustafa ile Ermeni kızı Ahçik'in aşkı anlatılmaktadır. İki faklı kültür ve iki farklı toplum arasında yaşanan bu aşkı dile getirmeyi düşündüm. Ayrıca, bu aşk öyküsünün arkasında yaşanan olayları dile getirdim.

Evlilik hazırlığı aşamasında olan gençler Ermeni isyanlarından ötürü bu amaçlarını gerçekleştiremezler. Bir türlü birleşemeyen bu gençler bir yandan sevda acısı çekerken bir yandan da iki toplum arasında yaşanan sıkıntıları çözmeye çalışıyorlar. Günümüzde çok tartışılan Ermeni tehcirine aşk penceresinden baktım. Harput'ta başlayan aşk yolculuğu, Tehcir adı altında uzun bir yolculuğa çıktı.

İki halkın yıllarca kapı komşuluğu yaptıklarını dile getiriyorum. Hala onlardan izler bulunmakta. En güzel örneği de Ahçik türküsü. İki toplum arasında o dönemlerde bir kırgınlık söz konusu olmuş olsaydı bu türkü ozanlar tarafından yakılmaz ve günümüze gelmez yok olur giderdi. Ama demek ki bir kültür birlikteliği yaşanmış.
Ermeni toplumu ile Türk toplumu arasında yaşanan tehcir öncesi kültür birlikteliğini ve tehcirde yaşanan olayları insanlara aktarmak istedim. Amacım, Türklerin soykırım yapmadığını, Türkler ile Ermenilerin bir dönemler aynı kültürü yaşadıklarını anlatmak.
Kitaba konu olan bir başka ana unsur da Ermeni meselesinin uluslararası boyuttaki çıkar kavgasına nasıl malzeme yapıldığı konusudur.
Bu gün sadece ülkemizin değil, dünyanın gündeminde olan ve ısrarla orda tutulmak istenen bir Ermeni tehciri meselesi var...
Bunu yapanların özel amaç ve çıkarları olduğu muhakkak… Ancak bizim bu meseleye bakışımız ve konu hakkındaki bilgilerimiz ne derece yeterli, konu basınımızda, kamuoyunda ne kadar sağlıklı değerlendiriliyor, bunları gözden geçirmeliyiz.
Bölgede yaşanan misyonerlik çalışmalarını da gözler önüne serdim. Amerikan Koleji'nde yaşanan misyonerlik faaliyetlerini ve okul çalışmalarını da anlattım.
Amerika'da başlayan hikâye Harput, Ergani, Şanlıurfa ve Suriye'ye kadar uzanıp Amerika'da son buluyor.
Kitapta anlatılan Mustafa ile Ahçik arasındaki aşk, Türkiye'den ABD'ye gelen bir müzik CD'si ile ortaya çıkıyor.
Charles Ailesinin yaşlı ninesine gelen bu CD'de Elazığ'ın türküsü Ahçik bulunmaktadır. Yaşlı kadın bu CD'yi ailesine çalarak, anneannesi olan Ahçik'in hikâyesini anlatmasıyla, olaylar başlıyor. Ahçik'in Harput'ta doğumu ile başlayan olaylar zinciri, yine ABD'de sona eriyor.
KOÇ: Romanınızı yazarken o dönemle ilgili bir takım arşive ve belge araştırması da yapmış olmalısınız. Romanınızın gerçeklerle olan ilişkisi üzerine neler söyleyebilirsiniz?
ÇAKMAK: Yaklaşık 6 ay boyunca 1915'li yılları ve Ermeni toplumu hakkında uzun araştırmalar yaptım. Çeşitli arşivlere girdim. Birçok insan ile görüşüp, birçok kaynak kitap okudum.
Kitabın içinde bulunan birçok olay gerçekleri yansıtmaktadır. Örneğin; o dönem Harput'ta kurulan Amerikan Koleji'nin faaliyetleri ve bulunduğu konum ile yıkılışı gerçektir. Yine romanın içinde yer alan Beyzade Efendi gibi isimlerde gerçektir. Bir de ayrıca Devlet Arşivlerine girdim. Burada birçok resmi yazışmalara ulaştım. Bu yazışmaları tarihsel bir belge hüviyetinde okurlara aktarıyorum.
KOÇ: Gazeteciliğinizin bu romanı yazmada katkıları oldu mu?
ÇAKMAK: Tabiî ki oldu. Öncelikle araştırma yeteneğimi kullandım. Gazeteci iyi bir araştırmacıdır. Bu özelliğimi çok iyi kullanmaktayım. Bir de gazeteci her olayın bir öyküsü olduğuna inanır. Olaylara objektif bakma özelliği vardır. Ben çok faydasını gördüm. Ve hala da görüyorum. Çünkü ben kendimi iyi bir araştırmacı olarak görüyorum.
KOÇ: Bu kitabınız memleketiniz Elazığ'da geçen yaşanmış bir hikaye anlatıyor bu coğrafya bu şehir edebiyatçıları besleyen bir şehir mi?
ÇAKMAK: Evet, bu memleket eli kalem tutanları besliyor. Geçmişten günümüze yüzlerce edebi insanlar vardır. Türkülerimiz bile vakalıdır. Her türkümüzün hikâyesi vardır. Hatta 5 türkümüzün romanı bile yazıldı.
KOÇ: Bu güzel sohbet için teşekkür ederim. İyi çalışmalar diliyorum.
ÇAKMAK: Ben teşekkür ederim.

Bizim Bozo Çocuk

Adına Bozo dediğimiz nerden geldiği hakkında hiç malumat olmayan sarışın çilli yüzlü kimsesiz yetim yaşıtımız bir çocuk vardı. Bozo çocuğun parmakları altı adetti ve asıl başka bir özelliğiyse ki ben buna Allah vergisi yetenek diyorum. Bozo gırtlağından koyun melemesi gibi bir ses çıkarmasıydı. İlk başlarda bu çocuğu arkadaşımız olmasıyla birlikte yerli halk bile merakla hayret ediyordu. Sokakta yürürken mesela kim görse yanına çağırıp lafa tutarak "Ula bozo hele bi bağırasın yav." ardından koyun taklidi yaptırarak melemesini dinlerdi.

İRFAN KARABULUT

Kahveci Mehmet: Yeğen hele bi goyun kimi mele dinleyek.
Bozo: Para verisez bağıram. Bağıram mı emmi?
Kahveci Mehmet: He heee vereceyük çağam.
Simon: Aha al saan peşinen igirmi beş guruş.
Şoför Memet: Pezebenk al saan bir pangınot ha. De hayde bağır da ula.

Diyerek meraklarını giderip çocuğa üç beş kuruşta harçlık verirlerdi. Bu çocuğu Aralık ayının zemherisinde, bir kış günü tüm çocuklar İmam Efendi, Beyzade Efendi türbelerine ve Harput'un dışında olan bağlarla arasındaki bağlantıyı sağlayan büyük toprak yokuşlu trafiği pek olmayan ana cadde de kendi imkânlarımızla kayak yaparken tanıdık onu. Tüm çocuklar etrafına toplanmış merak içinde yaptığını hayretle dinlerdik.

O günden sonra adını bilmediğimiz için "Bozo" diye lakap taktığımız çocuk arkadaşımızdı artık. Nerden geldiğini kimi kimsesi olup olmadığını bilmediğimiz arkadaşımızın namını özelliğini evlerimizde, komşularda kısaca her yerde yaymaya başlamıştık.

Bir gün yine hafta sonunda öğlen sonu kayak yapmaktan terleyip iyice ıslanarak açıkta kalan ellerimizin çok üşümesiyle burunlarımızdan su akmaya başladı. Eve gitme vaktinin geldiğini anlamıştık. Bu zamana kadar da kardeşimle çok acıkmıştık. Son kez kaymak için kardeşime yaptığım derme çatma kürsüden bozma (X şeklinde yapılan küçük tabure, oturak) kızağı sırtlayıp yürüyerek en tepeye ulaştım. Ayağımdaki cizlavitin (Ankara lastiği veya kara lastik naylon sandalet türünde ucuz ayakkabı) üzerindeki birkaç numara büyük yırtık naylon sandaleti bağladığım iplerden çözüp elime aldım. Kardeşimde annemin eliyle ördüğü elindeki ıslak eldivenini çıkarıp ağzından çıkan sıcak buharla ısıtma çabasındaydı. Kar yağmaktan kapanıp buz tutmuş yokuşlu ana caddeyi yürüyerek çıkmak çok zordu. Biz çıkarken yanımızdan hızla kayarak geçen çocuklar el sallıyordu. Çömelmiş halde kayanlar ellerinde hız almak için yere arada bir vurarak kendilerini itmekte kullanılan on beş veya yirmi santimlik ağaç dallarından yaptıkları özel boyda çubukları kullanıyordu. Atılmış çamaşır leğenine (çamaşır sepeti) girip oturarak kayanlar veya işi daha da ciddiye alıp az masrafla güzel oturaklı kızak yaptırıp yokuş aşağı ve buz tutmuş yoldan son süratle kayıyorlardı. Önümüzden her geçenin ardından sanki hiç kaymamış gibi gıpta ile bakıyor kim olduğunu tanımaya ve düşüp düşmeyeceğine yorum yapıyorduk.

Bahattin: Ula ulaa bağ hele bağ nassı gayi görimisin. Aha geliy ula sırtan vuram düşesen he vuram mı?
Talat: Abe gurban olam abe bah yapma
İsmail: Aha ahaa ahaaa ahanda düşşşiyy düşş tüü he hee he.

Yanımızdan hızla kim geçerse geçsin mutlaka sırtına vuruyor düşmesi için dengesini sarsıyorduk. Sonrada övünç yorumları gönderiyorduk ki duyan bile olmuyordu. Ama biz yine de herkesin hakkı olan düşüncelerimizi söylüyorduk. İşte bu şekilde son kez kayıp ana caddeden aşağıya caddenin başlangıç yerine geliyorduk. Başlangıç yeri olan tepeden yani su deposunun hizasından başlayarak yokuş aşağıya şimdiki kebapçı Halit ustanın dükkânının önüne kadar

geliyordu. Caddenin sol köşe başında eskiden Harput belediyelik olduğu dönemlerde belediye binası vardı. O dönemler de Harput tenhaydı. Tam karşısında yani sağ başta kimin oturduğunu anımsayamadığım bir aile oturmaktaydı. Şimdilerde burası Müze olarak bırakılmış ve ardındaki sıra evler yıkılıp sara hatun cami meydanıyla birleştirilmiş. Belediye sağ başta yine müzeye bitişik üç dükkân yapmıştı. Bunların birinde rahmetli haselli Mehmet emminin bakkal dükkânıyla, diğer ikisinden biri boş biri de lahmacun fırını olarak kullanılıyordu. Boş dükkânı bir aralar rahmetli seyid Hüseyin dede kışlık dut, ceviz, badem, orcik, pestil vs kuruyemişleri doldurup satarken sonradan bakkal dükkânına çevirdi. Caddenin ilk sol sokağı belediye binasının arkasından karakola doğru hala devam ediyor. Sağ sokak ah bir türlü unutulmayan sağ sokak. Sağ sokakta şoför Mehmet emmiyle karşısında Kahveci Mehmet abenin kayınvalideleri karşılıklı oturmaktaydılar. Söz şoför Mehmet emmiden açılmışken yaprak misali onu da yaşamın sonsuzluğunda hatıralarımıza gömdük Allah gani gani rahmet etsin. Aynı zamanda ilk sağ köşe başı sokakta o gün ayakta olmayan meydan camisi ve külliyesiyle karşısında bu gün dahi kullanıma açık restore halli meydan çeşmesi buluyordu. Burada yazın sabahtan akşama kadar en eğlenceli tornet sürüşlerimizi yapar kayardık. Kulakları tırmalayan seslerle insanları haksız yere rahatsız ederdik çocuk aklı heveslerimizle. Tornet üç dört bilyeli tekerlek ve bir tahtadan ibaret olup şimdiki zamanda Scooter'ın ilkel hali yani atası olarak ta denebilir. O yılların en muhteşem oyuncaklarıydı. Her defasında sokak sakinlerince en çokta Hasan Canciğer arkadaşımın babaannesince kovalandığımızda bıkıp usanmadan devam ederdik tornet binmelerimize. Neyse uzatmadan son kayışımızı yapıp eve gidecekken Bozo da kayıp bize yetişmişti. Sırtımda kızakla kardeşimin elini tutarak yürüdüğümüzü görünce koşarak yetişmişti bize bozo ve konuşmaya başladık.

Bozo: Nere gidisiz. Gaymisiz mi?

Ben: Yoh gaymik üşüdük, acıhtıh elımiz üşiy. Eve gidik anam gızar sona

Bozo: Bende gelem mi? Benimde partım acıhtı param yoh anan baan da eppeğ veri mi? Ee hade gidek söliyek bişi demez belkim.

Diyerek beni yönlendiren Bozo'yu da alarak sırtımda kızak yanımda kardeşimle yazın top oynadığımız şimdiyse kar tutmuş toprak sahayı adımlarımızla bölüp içinden geçtik. Hasan Canciğer arkadaşımın oturduğu üç katlı binanın Altındaki postaneyle yüz yüze bakışan kurşunlu camiye aldırmaksızın önünden geçişle çınarlı park meydanına açılan kapısından girdik okul bahçesine. Beş dakika sonra sıcak evimizin kapısını vuruyorduk içerdeki sıcak sobada ısınmak için. Kapıyı bize sorgulayarak açmıştı annem.

Annem: Nerede galdız oğul? Bağ bu çağa donmiş.

Ben: Ana saan bişe diyem gızimisin?
Annem: Ula nedir çağam hele söle baham.
Ben: Gızacahsın bilim
Kardeşim Hüseyin: Aney Bozo bize gessın mı?
Diye gevelerken lafı ağzımda çiğneyip bir çırpıda yükümden kurtarıvermişti çocuk aklının hazır cevaplılığıyla yine beni kardeşim.
Annem: Kim çağam kim deyisin?
Kardeşim Hüseyin: Bozo ha bele elinde çüçük barnağı var mee, meee diyi bağıriy.
Ben: Aney bi çocuğ var adı bozo bizim arhadaşımız. Acıhmış ben de gelem mi dedı.
Annem: Hane nerde ula?
Ben: Aha köşede sahlaniy utaniy gızisin diye.
Annem: Yoh çağam yoh niye gızam kine yazuh günahtur hele tez get getir söle gessın.
Diyerek annem üşümüş ve ıslanmış kardeşimi alarak kapıyı arkasında açık bırakıp eve girdi. Bende eski okulun köşesinde hala saklanan Bozo'ya duyduğu halde haber verip birlikte sevinçle eve gittik. Evvela annem bize üzerimizdeki ıslak kirli olanları çıkarmamızı ve verdiği eski yamalı ama tertemiz kuru kıyafetleri banyo da Bozo'yla birlikte giymemizi söyledi. Sonrada sobanın üzerindeki el yüz yıkamada kullandığımız içinde temiz sıcak su bulunan gügümü alıp elimizi yüzümüzü yıkamamız için banyoya götürerek ılıklaştırdı. Ben ve Bozo ılık suyu maşrapaya doldurup sırayla birbirimizin ellerine gülüşerek dostane hizmetle döküp keyifle temizlendik. Sonra soba yanan sıcak odaya geçip annemin ev yapımı tarhana çorbasını ve sobada ısıttığı sıcak ev ekmeklerini alarak kurulduk sofraya buyur edilmeksizin. Annem bize hazırladığı yer sofrasında kırdığı bir kuru soğanı da aramızda pay ederken biz aç üç kafadar keyif ve iştahla başladık yemeğimizi yemeye.
Hem yemek yiyiyor hem de nedensiz birbirimize bakışıp kısır fısır gülüşüyorduk kahkahayla. Annem gülüşlerimizi sebepsiz sorunca biz alakasız cevaplarla "Nedem onnar beni güldüri" bahaneler türetiyorduk. Kış sebebiyle sınıftan bozma basık toprak damlı evimizin içi loştu. Annem el işi fanila örüyordu her zamanki gibi kurulduğu tahta makatın başköşesine. Yemek bitip sofra kalktıktan sonra Bozo anneme açıp ellerini gösterdi altıparmağını. Sonrasın da gırtlağını kullanarak kuzu melemesi sesli taklidini sundu anneme gösterdiği misafirperverliğin bir ifadesi olarak. Ardından gidiş o gidişti Bozonun. Bir daha asla görüşemedim göremedim çok zorlamama rağmen hafızamı hatırlayamıyorum Bozo'yu gördüğümü.

TAŞEL, ELFED Danışma Kurulu Başkanı oldu

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

ELFED Danışma Kurulu toplantısı, Danışma Kurulu Üyeleri ve ELFED Yönetim Kurulu Üyelerinin katılımı ile Akgün Otel'de gerçekleşti.

Toplantıda yapılan işler ve projeler ile ilgili ELFED Genel Başkanı Kazım Gökhan Elgin tarafından bilgilendirme yapıldı. Gelecek projeler ve katkılar için istişarelerde bulunuldu. Yeni dönemde Danışma Kurulu Başkanlığını İbrahim Taşel bir önceki dönem Başkanı Osman Benzeş'ten devraldı. Danışma Kurulu üyelerine "100. Yılda İz Bırakan 100 Elazığlı" ve "Felseverse" kitapları takdim edildi.

Danışma Kurulu Başkanlığını devr alan İbrahim Taşel, "Beni ELFED Danışma Kurulu Başkanlığına layık gören Değerli Hemşerilerime, Kuruldaki Ağabeylerime ve ELFED Yönetim Kuruluna teşekkür ediyorum. ELFED'i oluşturan derneklerimizle birlikte Elazığ kültürünü İstanbul'da yaşatmaya ve dayanışmayı sağlama çabamıza devam edeceğiz." dedi.

'FELSEVERSE' okuyucularıyla buluştu!

Elazığlı Yazar Hakan DEMİR'in ilk eseri "FELSEVERSE" adlı roman ise İstanbul'da okurlarıyla buluştu...

Elazığlı Yazar ELFED Yönetim Kurulu Üyesi ve Projelerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Hakan Demir'in ilk eseri "FELSEVERSE" adlı roman okurlarıyla buluştu.

SEYYAR BELEDİYE

1932 – 1946 – 2010, Bu üç Tarih 78 yılda Elazığ'da yapılan 3 Belediye Binasının yapılış tarihi diğerleri tarihin çöplüklerine şaşaalı bir şekilde gönderildi, gönderilenler taltif ve tebrik edildi, anlı şanlı Belediye tarihimizin altın sayfalarında altın harflerle isimleri kazındı!
Kapalı çarşının hemen üstüne eski Hükümet Konağı'nın arkasında yer alan Elazığ'ın İlk Belediye Binası 56 yıl önce Belediye Başkanı Rasim Küçükel Dönemi'nde yıkılmış yerine SGK Binası yapılmıştı. 2. Binamız ise Belediye Başkanı Süleyman Selmanoğlu tarafından kat karşılığı Müteahhit'e verilmiş, Belediye ise şu anki bina yapılana kadar da Altun Han'da kiracı olarak hizmet vermişti.

AHMET TAHİR ERDEM

Aşağıda 3 binamızın da fotoğrafları yer alıyor. 1. Binamızda ki estetik diğerinde yok, son yapılan da ise hiçbir estetik endişe yok. Dört duvar çıktım oldu sana bina. Bu binaların içlerinde o kadar çok hizmet edilmiş ki her 25 senede eskimiş, yıkıp yenisini yapma ihtiyacı hâsıl olmuş.
Geçmişine saygısı olmayan toplumlar sağlıklı bir gelecek inşa edemezler düşüncesindeyim. Toplum olarak maalesef geçmişimize barışık olmadığımız gibi inkâr da ediyoruz. Bir kısmımız Osmanlıyı, Bir kısmımız İttihatçıları bir kısmımız ise Cumhuriyetçileri köklerimiz olarak kabullenmek istemiyor. Bu durum da ortaya hayatımızın her katmanında kendini gösteren ucubeliklerle kendi gösteriyor.
Bir şekilde yıkılan bu iki tarihi binamız maketleriyle resimleriyle yeni belediye binamızda yer almalıydı ki yıktığımız birçok şeyin tamir edilemez tahrifatlara yol açtığını yeni nesiller görebilsin. Hani diyor ya Mehmet Akif,

"Gel yıkalım şu Süleymaniye'yi desen iki kazma kürek iki de ırgat gerek.
Hadi gel yapalım geri şunu desen bir Sinan gerek birde Süleyman."

Gerçi geçen yıl depremde hasar görüp yıkılan SSK binasının yerine ilk Belediye binasının tekrar yapılıp bir müze-sergi alanı olarak hizmete sunulması dillendirildiyse de hizmette sınır tanımayan belediyemiz bu alanı park yaparak işportacı esnafımızın hizmetine sunuverdi bile.

Tanzimat'la birlikte var olmaya başlayan, kendini inkâr edip bir başkası olmaya çalışan, Batı taklitçisi, kimliksiz ve şahsiyetsiz bir topluluk olma yolunda emin adımlarla ilerlerken, mimarimizin bu durumdan nasibini almaması imkânsızdı. Geldiğimizde noktada her türlü estetik kaygıdan azade biçimsiz kokusuz, renksiz ve kişiliksiz binalarla doldu çevremiz.

Estetik bir kültürdür ve bu kültürden uzaklaşmak sizi sıradanlığa, vasatlığa mahkûm eder. Müteahhitlerin boş sigara paketlerine çiziktirip okuması yazması olamayan ustalara yaptırdıkları yapılar bir yandan canlarımızı bir yandan estetik kaygılarımızı alıp götürdü bizden.

En büyük sorunumuzun devamlılık kavramından bihaber ve ben yaptım oldu, hem de çok güzel oldu egosu altında parçalanmamız olduğunu sanıyorum. Son 15 yılda tüm sosyal alanların ağaçsız düz beton tek tip alanlara dönüşmesinin ana Saiklerini en başında işte bu geçmişine sahip çıkmayan, bunu umursamayan hastalıklı ruh halleridir. 1999 yılında İmar yasasında yapılan değişiklikle kişi başına düşen yeşil alan miktarı 10 m2 olması gerekirken, Elazığ'da bu oran kişi başına 3 m2 den az olduğu yapılan akademik çalışmalarla ortaya konulmuştur.

Bu saydıklarımı bir bütün olarak düşündüğünüz de kendi yaşadığı ortamın sağlığına dikkat etmeyen bu anlamada bir arpa boyu yol almayan belediye başkanlarımızdan geçmişlerine sahip çıkmalarını beklemek çok fazla bir beklenti mi oldu acaba?

Müzenin yeni yeri belli oldu

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

2016 yılından beri kapalı olan Arkeoloji ve Etnografya Müzesi "Mekteb-İ İdad-İ" Binasında hizmet vermeye başlayacak.

AK Parti Elazığ Milletvekilleri Prof. Dr. Erol Keleş, Ejder Açıkkapı, Mahmut Rıdvan Nazırlı, Elazığ Belediye Başkanı Şahin Şerifoğulları ve AK Parti Elazığ İl Başkanı Şerafettin Yıldırım Arkeoloji ve Etnografya Müzesi ile ilgili ortak bir açıklama yaptılar. Yapılan açıklamada Arkeoloji ve Etnografya Müzesi'nin Harput Yolu üzerindeki "Mekteb-İ İdad-İ" Binasına taşınacağı bildirildi.

Yapılan açıklama şöyle; "2016 yılından beri hizmet veremeyen, Arkeoloji ve Etnografya Müzemiz yeni yerine taşınıyor. Yaptığımız girişimler sonrasında, Harput yolu üzerinde 8. Kolordu Komutanlığı Kışlasının içerisinde yer alan "Mekteb-i İdad-i Hamidiye-i Mülkiye" binasının Kültür ve Turizm Bakanlığı'na devri gerçekleşti. Yapılacak olan fiziki düzenleme işlemleri sonrasında, kısa süre içerisinde Arkeoloji ve Etnografya Müzemiz halkımıza hizmet vermeye başlayacaktır. Bu süreçte desteklerinden dolayı Milli Savunma Bakanı Sn. Yaşar Güler'e, Kültür ve Turizm Bakanı Sn. Mehmet Nuri Ersoy'a, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Sn. Gökhan Yazgı'ya ve yakın ilgi ve desteklerinden dolayı Milli Savunma Bakan Yardımcısı değerli hemşerimiz Sn. Şuay Alpay'a teşekkürlerimizi iletiyoruz. Aziz şehrimize hayırlı ve uğurlu olsun."

Elazığ bir değerini daha yitirdi

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Pehlivan lakaplı Elazığ-Harput Musikisinin kıymetli seslerinden Udi Mustafa Aksu, yakalandığı amansız hastalığa yenik düşerek vefat etti.

18 Kasım 2023 tarihinde vefat eden Mustafa Aksu, 19 Kasım Pazar günü Hasan Tahsin Camisinde cenaze namazı kılınarak, Cünt (Bekçitepe) Köyü'nde toprağa verildi.

1958 yılında Sivrice İlçesi'ne bağlı Cünt Köyü'nde doğan Mustafa Aksu, lise mezunudur.

Babası Harput Müziği'ne meraklıymış. Kendisi de babasından ve köydeki düğünlerde yapılan meşklerden heveslenerek Elazığ yerel müziğine ilgi göstermiştir. Zaman içerisinde kendisi de söylemeye başlamış. Enver Demirbağ gibi mahalli sanatçıların kasetlerini dinleyerek bilgilerini artırmış. Bu arada da 1972 yılında bir müddet Elazığ Musıki Cemiyeti'ne devam etmiştir. EMK Derneğinin birçok Harput Müziği programlarına iştirak etmiştir. Koro ve solo programlar yapmıştır. 1991 yılında Harput Kültür Derneği'nin kurucu üyesi olmuş. O yıldan beri bu dernekte ve 1997 yılından bu tarafa da Elazığ Belediyesi'nin Kültür Müdürlüğüne bağlı Harput Korosu'nda solo ve koro elemanı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Ud ve cümbüş çalmaktadır. 1995 yılında bir adet mahalli kaset yapmıştır.

Şeref TAN'ı saygı ve özlem ile anıyoruz…

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Şeref Tan 1937 Elazığ'a bağlı şimdiki adıyla Yurtbaşı bağlı Yurtbaşı beldesinde doğdu. İlköğrenimini Elazığ'da, orta öğrenimini Erzurum Yapı Enstitüsü'nde tamamlayan Tan, 1956'da Elazığ Erkek Sanat Enstitüsü'ne bağlı Yapı Sanat kursu öğretmenliğine atandı. 1968'de İzmir Erkek Sanat Öğretmen Okulu'nda yükseköğrenimini bitirdi.

İzmir, Diyarbakır, Zonguldak, Denizli'de öğretmenlik ve okul müdürlüğü görevlerinde bulundu. 1982 yılında emekli olarak Elazığ'a yerleşti ve Yeni Çağ gazetesini çıkardı. 1992'den itibaren arkadaşlarıyla Fırat Şiir Akşamları'nı düzenledi. Turan, Yeni Çağ, Uluova, Nurhak, Fırat gazetelerinde şiirleri yayımlandı. Fırat Havzası Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı yaptı.

İlk şiiri 11 Ağustos 1982 tarihinde Turan Gazetesi'nde, ilk ve tek şiir kitabı Hadi Harput'a Gidek 1992'de yayımlanmıştır. 28 Kasım 1995 tarihinde ani bir rahatsızlık sonucu Hakk'ın rahmetine kavuştu.

Şiirlerinde kıta düzenine uymakla birlikte serbest tarzı da denediği görülmektedir. Şiirlerinde kendine has bir dil oluşturmaya çalışan şair, gurbet, vatan sevgisi, dostluk ve Allah inancı temaları üzerinde durmuştur.

Tan'ın şiirlerinde Harputlu Rahmi, Hacı Hayri Bey, Muallim Sadi, Hacı Raşit Efendi, Fikret Memişoğlu, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu'nun etkisi görülmektedir. Eserlerinde kullandığı yalın ve anlaşılır dil sayesinde Elazığ'ın en etkili şair, fikir ve gönül adamlarından olmuştur. Ancak şiir kültürünü mahalli öğeler üzerine inşa etmesi sanatçının ulusal boyuta ulaşmasını engellemiştir. Gurbet dolu bir hayat, özlemini çektiği Elazığ, Harput onun şiirlerinin ana kaynağı oldu.

Nüktedandı, hicivlerini incitmeden, kırmadan yapar, Harput ağzını çok iyi kullanırdı. Mahalli deyimleri, atasözlerini çok güzel yerleştirirdi mısralarına.

Tahannebi Üzümü Elazığ adına Coğrafi İşaret aldı

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ'ın yöresel zenginliklerinden olan Tahannebi Üzümü tescillenerek Elazığ adına 'Coğrafi İşaret Tescil Belgesi' aldı.

Elazığ AK Parti Milletvekilleri Prof. Dr. Erol Keleş, Ejder Açıkkapı, Mahmut Rıdvan Nazırlı, AK Parti Elazığ İl Başkanı Şerafettin Yıldırım, Elazığ Belediye Başkanı Şahin Şerifoğulları ve Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İdris Alan Yaptıkları ortak paylaşımda Tahannebi Üzümünün Elazığ adına tescillendiğini duyurdu.

Yapılan Paylaşımda şu ifadelere yer verildi; "Elazığ'ımızın yöresel zenginliklerinden Tahannebi Üzümü tescillenerek Coğrafi İşaret Tescil Belgesi aldı.! Aziz şehrimize hayırlı ve uğurlu olsun."

Elazığ, Malatya, Antep, Adıyaman ve bölge vilayetlerde yetiştirilen sofralık bir üzümdür. Bölgemizde, "Tanebi, Tahannebi, Ternebi" gibi isimlerle adlandırılmaktadır. İnce kabuklu, sulu, şire oranı yüksek, kendine has aroması olan, yemesi güzel bir çeşit. Ağustos başında olgunlaşmaya başlar. Dalından koparılmadığı müddetçe, bozulmadan uzun süre dayanır. Dalında kaldıkça "firiklenir", daha da tatlanır. Kurutmaya da elverişlidir. Çekirdekleri yumuşaktır. İnsanlar gibi, kuşlar ve arılar da Tanebi üzümünü çok sever.

Başkan Karaçin güven tazeledi

ÇAYDAÇIRA/BURSA

Bursa Elazığ Kültür ve Yardımlaşma Derneği olağan genel kurulunu gerçekleştirdi. Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Karaçin yeniden başkanlığa seçildi.

26 Kasım 2023 günü dernek binasında gerçekleşen olağan genel kurulda Divan Kurulu Başkanlığına Tahsin Yıldırım, Divan Üyeliklerine ise Yasin Taşel, Habibe Ural ve Erol Çelikel seçildi. Genel kurulda geçen dönem yönetim ve denetim raporları okunarak ibra edildi. Yeni dönem için yapılan seçim oylamasında önceki dernek başkanı olan İbrahim Karaçin güven tazeleyerek yeniden başkanlığa seçildi.

Oy birliğiyle İbrahim Karaçin başkanlığında yeni yönetim kurulu şu isimlerden oluştu: Ercan Çelik, Orhan Kaya, Fatih Toprak, Mehmet Aliş, Naci Akarsu, Levent Erüst, Habibe Oral, Erdem Aydemir, Doğukan Doğu, Doğukan Vural, Adem Uç, Tahsin Aydoğdu ve Samet Kayaoğlu.

OCAK 2021

ONLAR BİZ TANIMIYOR

Mahalleyi gezmeye gelen Elazığ Milletvekili Gürsel Erol, yolda Eşo Diyeze'yle karşılaşır. Eşo Diyeze'nin elini öpmek ister:
Berhudar ol oğlum, sen kimsin?
Teyzem ben Elazığ Milletvekiliyim.
Maşallah aslan gibisin. Meclis'te durumlar nasıl?
İyidir teyzem. Çalışmalara devam ediyoruz. Elazığ'ın haklarını savunuyoruz.
Kiminle?
Diğer vekil arkadaşlarla…
Sahi onlar nerde? Senle niye gezmiler?
Onlar iktidar ben muhalefetim.
4 kişiye karşı 1 kişi mi?
Gürsel Erol şaşkınlığını gizlemeyerek.
Teyze sen bizi tanıyorsun demek ki?
Oğlum seçtiklerimizi tanımaz mıyız? Biz çoh eyi tanıyoruz da... Onlar bizi tanımıyor.

BU ADAMLAR NERDE YAŞIYORLAR?

Eşo Diyeze, çayını yudumlayarak haberleri izlemektedir. Elazığ'ın yeni Valisi Elazığ'ı geziyormuş. Vali her gittiği yerde sorumlular Elazığ'ın güzelliklerinden bahsediyorlarmış.
Bu anlatılanlar karşısından Eşo Diyeze, sinirlerine hakim olamayarak:
"Allah aşkına… Ya bunlar Elazığ'da yaşamiler, ya da ben başka yerde yaşim… Biri der Elazığ yeşillik, biri der Elazığ temiz, biri der sosyal tesisler çoh, biri der huzur adası… Elazığ'ın neresi yeşil yahu… Hazar Gölü'nü kir götüri… Binalar çürük çığıyor. Babalar evlatlarını öldürüyor. Hergün hırgür… Çağaların top oynayacağ sahaları yohh… Binalar yığıldı öyle kaldı. Bu adamlar nerde yaşıyorlar?"

ANAM AŞI ÇORBASI

MALZEMELER

1 adet büyük boy soğan
150 gram kavurma
2 çorba kaşığı tereyağı
2 çorba kaşığı salça, 9 su bardağı su
1 çay bardağı yeşil mercimek
1 çay bardağı lobik (fasulyeye benzeyen, küçük taneli bir bitki)
1 çay bardağı dövme (aşurelik buğday)
1 çay bardağı nohut, tuz

YAPILIŞI

Kıyılmış soğan, kavurma ve tereyağını bir tencereye alıp, kavurun. Salçayı ekleyin ve kavurmaya devam edin. Suyunu katın ve kaynamaya bırakın. Mercimek, lobik, dövme ve nohudu ayrı ayrı bir gece öncesinden suda bekletip, ertesi gün süzün. Bakliyatları ilave edin ve yumuşayana kadar pişirin. En son tuzunu ayarlayın ve tencereyi ocaktan alıp, sıcak servis yapın.

AÇILIŞA ÖZEL
KIŞ KAMPANYASI

KARGO DAHİL 1900 TL

genefik yöresel

Yarım Kilo Tulum Peyniri

2 Kg Salamura Peyniri

1 Kg. Tuzlu Yağ

Yarım KiloTuzsuz Yağ

Yarım Kilo Badem Şekeri

1 Kg. Ağın Leblebisi

Yarım Kilo Dut Orciği

2 Adet Reçel

200. Gr. Harput Dibek Kahvesi

3 Adet Peynirli Ekmek

5 Adet Sac Ekmeği

5 Adet Yağlı Ekmek

Yarım Kilo Yerli Dut

Sürsürü Mahallesi
Mustafa Cemiloğlu Caddesi
No:17/AC ELAZIĞ
www.genefik.com
0544 565 42 41